

180 Principia, & loca comm.

- 59 Frustra fit per plura, quod potest fieri per pauciora l. 1. ff. quod met. cau. l. 1. § in refutatorijs C. de appellat. l. generaliter. C. de instit. sub cond. fact. l. in donatione. C. de donat. princip. inst. quod cum eo qui in aliena potest. Arist. lib. 8. topico. Thomas de Thomaſettis reg. 73.
- 60 Frustratoria, & elusoria non debet esse lex, neq; prouiso legis, Cardin. Tusch. tom. 4. lit. F. concl. 520.
- 61 Fundamento destructo corruiť ædificatum l. nam origo ff. quod vi aut clam. l. legi tecum ff. de except. rei iudic. cap. cum Paulus 1 q. 1. Flamin. de resignat. lib. 9. q. 25. nu. 36. Anton. Monach. Lucen. decis. 13 nu. 24. & Florent. decis. 48. num. 3. & Bonon. decis. 18. nu. 45.
- 62 Funiculus triplex magis ligat, & difficilius rumpitur, notauit supra lit. D. nu. 69.
- 63 De futuris contingentibus non est determinata veritas l. ventre ff. de acqu. hered. l. si putator ff. ad leg. Aquil. l. qui bona § cum inter ff. de damn. infect. D. Thom. 1. p. q. 14. art. 13. & lib. 1. contra gentes cap. 67. & de malo q. 16. art. 7. & de veritate q. 2. art. 12. conimbricenses in comment. ad Logicam Aristot. de interpretat. lib. 1. c. 8. art. 3. q. vni. Surd. de alim. tit. 8. q. 1. nu. 8. & cons. 454 nu. 14. Roma. cons. 503. incipit diligenter num. 12. vers. Non enim scire poterat quem adducit Cardin. Tusch. tom. 4. lit. F. concl. 568.

I G. minatio

• furum. me anime furandi non
Committitur.

C. & J. de Sijde. Just. de Brucapio. G. pr.
Jen B. G. Plaurit. Just. de Oblig. que ex de-
tuto nasc. habet in papi tit. 4 paria. Cilla.

(6)

Fugitivus fere ab affectu animi
intelligendus esse dicitur a Viva-
no L. 11. de Edic. edic. 8. 3. non enim
a fuga. Tu d. Finest. in Hermog.
p. 836. et seqq. ubi multa de ad-
quirenda nobis possessione per servum
in fuga agentem: vel contra, pro-
ut se habuerint.

res se habuerint.
inter alia huius loci num. 2. illud est sin-
gulare quod quoniam primus T. Finex. inue-
nit Julianus, videri posse de ultoria te-
ritate in h. ipsa quest. a Sabinianis (quod
non consecrari erat) defecisse argum. f.
lex vi ff. de ult. de Tertis. eundem, qua-
si cohonestari, tamen secum met statum con-
ciliari, aient Julianus paritula illi
taxare. tantum noluisse eam sibi inibi
ere ut alias causas excluderet propter illud
quod agebatur, ubi dicta paritula re-
peritur.

peitua.
Ibidem quod in anticip. questione propo-
sita num. 4. num. vere a nobis possidean-
tur an, vero tantumquam possiderent. ss. fu-
gitio, quia intellectus effectus, vead posses-
sionis, inde consequatur, respondet se existi-
mate do pro possessor. quid habere autem
vera non possidere, quod species fuerit tractat.

Vide et digna est genuina sapiani ment. in l. 47. d. 4. 23. o. p.
exp. n. 16. *furiosus nullum habet animi
iudicium.*

Et Valenz. illuz. 3. h. qui cog. vel mit. l. p.
l. nu. 49. Tuhov. in §. huius aut §. de hered.
qual. et q. quae ab Int. def. nu. 6. Rieger
in hac. de donatio. pl. 2. nu. 3. §. p. p. p.
3. Inst. de Curator. §. p. p. p. Inst. quib.
n. e. p. p. p. for. typi §. huius aut Inst. de
hered. quae ab Int. defer.

*Furta suspecta in locis circis. Finest. in
Hermog. p. 883. n. 18. 20.*

Furti ejusdem rei fiscalis, si plures faciant una tan-
tum furtum consideratur in rebus aliis tot furtis quae
fluxer. §. in ff. 1041. q. m. 10.
Furtum autem qui admittant, v. p. d. f. p.
990. f. ubi de discrimine, quod ad hoc at-
tinet inter casum quo libidinis causa ab-
ducatur et suppressio concubinae me-
retur et quo quod non sit talis. v. et
p. 991. quid quum si qui asinus vel
equum alterius coegit eo in equos
suos tunc p. p. p. dum tunc caput admissum
autem furti non tenere nisi furti
tunc quoque animus habuit h. e. si hoc
animus fuit ut equum tunc sine p. p.
tunc admissum velut domino inpen-
dere. Vnde deinde de eant videnda.
in eod. commun. de plagariis non uni-
us conditiones. Prosexi de impietate Jose-
phenditoribus. etc. de Volssgothorui
nomine lege, quod ad h. specul. pertinet.

1 **G**eminatio verborum inducit enixam voluntatem legislatorum argum. l. Balista ff. ad Trebel. Decian. conf. 1. n. 42. & 43. vol. 3. Guter. pract. lib. 3. q. 17. nu. 134. Aym. conf. 20. nu. 2. & conf. 54. n. 7. lo. eph. de Sesse Aragon. decis. 230. n. 14. Ferrer in constit. Cath. lon. glos. 1. n. 123. Franc. Becc. conf. 70. n. 10. Surd. conf. 10. n. 54. & conf. 73. n. 64. quos refert Mari. Antonin. v. vi. lib. 1. resol. 3. num. 7. quem etiam vide lib. 2. resol. 35. nu. 9. Rota Rom. apud Farin. decis. 266. n. 11. p. 1. Bertazol in repetit. l. si quis maior C. de transact. num. 260. vbi num. seq. idem allerit etiam si sit facta in vno instanti.

2 Geminatio actus maiorem firmitatem affert, notavi suprâ lit. A. nu. 59.

3 Generalis locutio comprehendit omnia l. cum quærebatur ff. de verbor. significat. Ioseph. de Sesse Aragon. decis. 48. nu. 12. Francisc. Molin. de ritu nupt. lib. 3. q. 54 nu. 4.

4 Generalis locutio personam loquentis non comprehendit l. inquisitio C. de solut. cap. 1. vbi glos. vlt. de prohibita feudi alienat per Federicum, & argum. tex. in l. quicquid ff. commun. prædior. Cardin. Tusch tom 4. lit. G. concl. 33. Non procedit vbi subiecta materia aliud suadet Cyn. in d. l. inquisitio C. de solut. Aym. conf. 274. post nu. 12. cum alijs per Menoch. præsumpt. 44 nu. 27. lib. 3. & quando est

182 Principia, & loca comm.

eadem ratio in persona loquentis, quæ in alia
Salic. in d. l. inquisitio, Cagnol. in l. frater à fratre n. 114
ff. de condict. indebiti Gabr. de verb. signifi. cõcl. 9. n. 7.
Menoch. ibid. nu. 28.

5 Generalis mentio idem operatur quoad
 omnia, quod specialis quoad singula, l. si chorus
ff. de legatis 3. l. si duo ff. de administrat. tutor.

6 Generalis dispositio omnes species sub se
 contentas continet l. si chorus ff. de legat. 3. Fran-
cisc. Molin. de ritu. nupt. lib. 3. quæst. 87. nu. 17. Car-
din. Tusch. tom 4. lit. G. concl. 29.

7 Generalis dispositio non comprehendit ea,
 quæ non esset quis in specie comprehensurus
 l. obligatione generali ff. de pignor. l. 3. ff. de euiet. l. qui
peculij ff. de pecul. cap. veniens, & cap. Quintavallis de
iure iur. cap. ult. de offic. vicar. lib. sexto Surd. cons. 73.
n. 17. Et generalis dispositio non extenditur ad
non verisimilia, non cognita, non cogitata, illi-
cita, neq; ad ea, quæ specialiter quis non ex-
pressisset l. quod seruus ff. de acquir. posses. l. si pater
ff. de his quæ in frau. credit. l. si procurator ff. de con-
dict. indeb. Card. Tusch. to. 4. lit. G. concl. 31.

8 Generalis prohibitio etiam minima com-
 prehendit cap. maioribus de præben. D. Barb. in l.
cum prætor §. 1. nu. 112. ff. de indic.

9 Generi per speciem derogatur cap. generi 34.
de regul. iur. lib. sexto Menoch. cons. 141. nu. 26. cum
seqq. & nu. 37. Armendar. in procem. addit. ad reco-
pil. legum Navar. nu. 5. Surd. de alim. tit. 2. quæst. 15.
 num. 130.

10. Canc. p. l. cap. l. n. 98.

Geny Malivus e auarissimus 12 a
Irgo 16 Oct. de donat auarissim.
Winnig in = gen. n. 9 im. de donat.

num. 130. & tit. 9 q. 8. & decis. 255. num. 21. & conf. 352. num. 1. Guter. pract. lib. 3. q. 24. num. 6. Caesar Argel. de contradictore legitimo q. 2. num. 212. Aldrete de religiosa disciplina tuenda lib. 2. cap. 7. num. 26. Cardin. Tusch. tom. 4. lit. G. concl. 32. & conclus. 36. Amplia in legatis surd. dict. quæst. 15. num. 130. Limita primo in iurisdictionalibus favore publico Guter. dict. quæst. 24. num. 6. Limita secundo quando genus est certum, determinatum, & præcisum ex surd. dict. conf. 352. num. 11. Limita deniq; quando genus exprimitur per verba dispositiva, species autem per verba enuntiativa surd. dict. conf. 352. num. 17. Vel quando lex in aliquo casu declarat, quod derogari non possit vt per l. legata ff. de suppl. leg. asserit Thomas de Thomasettis reg. 132.

- 10 Genus includit omnes species l. omnes, ubi Angel. notat. C. de præscript. 30. ann. l. semper ff. de regul. iur. Mari. Antonin. vari. lib. 2. resolu. 33. num. 2. ubi num. 3. intelligit verum elicetiam si in vna specie maior sit ratio, quam in alia per tex. in l. 1. §. quod autem, ff. de aleat. surd. decis. 255. num. 20. & conf. 359. num. 19. Et genus, quod non potest nisi in vna specie verificari, pro specie reputatur l. 2. ff. de lib. & posth. l. si optio ff. de optio. leg. Et de genere, quæ prædicantur, debent prædicari de singulis speciebus l. iuris gentium, §. sed si fraudandi in fine, ff. de pact. l. si quid earum 45. §. interemptum, ff. de le-

184 Principia, & loca comm.

gat. 3. cum alijs de quibus Euerard. in Topicis legal. loco 61. Et genus vere, & proprie repræsentatur in quolibet specie d. §. interemptū Surd. conf. 121. n. 3. Et tantum operatur genus in suo genere, quantum species in sua specie l. si chorus in princip. ff. de lega. 3. l. si duo ff. de admi. tuto. l. omnes C. de præscript. 30. an.

11 Genere licet, quod non licet in specie cap. si sacerdos vbi glos. not. de offic. ordin. Io. Maria Bellet. disquisi. clerical. par. 1. tit. de disciplina clerical. §. 26. num. 12. Non permittitur in genere, quod in specie denegatur l. spem præmiorum C. quæ res pigno. obl. pos.

12 Genere remoto remouentur species l. iurif. gentium §. sed & si fraudandi, vbi Bart. ff. de pactis l. fundi. §. fin. ff. de fund. instru. l. sancimus vbi Bart. C. de vsu. rei indi. l. 1. §. quod autem ff. de aleat. l. 1. in fin. ff. de suis. & legit. hared. l. si causa cognita iuncta glos. verbo peremisti, quam sequuntur Bart. & Bald. C. de transac. §. vulgo inst. de success. cognat. cum alijs de quibus Euerard. in topic legal. loco 62. sigismund. Scac. de appellat. q. 19. remed. 1. cōcl. 2. n. 11 Et posito genere, ponitur & quælibet eius species l. 1. ff. de au. & arg. leg. l. itē legato §. 1. ff. de legat. 3.

13 Genus perire non potest l. in ratione §. in certis ff. ad leg. falcid. l. si te bonis C. de iure deliber. l. incendium C. si cert. pet. Gom. vari. tom. 2. cap. 2. nu. 32. col. 3. Surd. de alim. tit. 4. q. 16. n. 16 cum seqq. & cōs. 391. n. 3. Mari. Antonin vari. lib. 2. resol. 13. n. 3.

14 Gratis

Circa quany n cadit affectò L 225
H de ibuy cad. Val ibuy. 2 Wac 7 1/2
n 49

19. Val ibuy. 2 Wac 3 1/2 n 27.
ilic de quantitat.

29. Cancer. p. 1. Cap. 1. n. 79. et seqq.
qui dicitur axioma p. b. l. et planum
et p. u. i. p. u. a. n. 82.

Catholonia, (que frequens Catha-
lonia dicitur: est qui Gothabari-
am, item et Caratania dicitur)
vox addita est ad mei usum in la-
tepin; quia sic scriptam vidi apud
Maffei in vita S. Ignatii lib. 1. c.
16. p. 69. quod memoratus textus
ex prima sociis, quibus constantia
in proposito defuit, nomine Cate-
res et ait eundem familia Proxig
Gotholonia. Finestru vocat Ca-
talauniam. sic videtur in Ma-
tia de iure not. lib. 1. num. 54. ubi
in fine pag. citans Fontanellam in
nostra Cathalaunia (dicit) sospita et.
quamquam ipse Fontanella hoc cod. in to-
to dicat in nostra Cathaloniam, quem-
admodum et dicitur Cathaloniam. Hoc
torez qui dicit iis sunt opes de
p. a. l. l. ceterum minus propriis
ut videbatur incomparabili amico
meo Ronca quoque hac de re quondam
sermone habuit.

Apud omnes Ca-
talaunos
idem Finest.
cod. tract. n.
79. p. m. 72.

- 14 Gratis quod fit, non debet ad necessitatem deduci l. solent ubi glos. verbo qualitatem ff. de offic. procons.
- 15 Grauare non possum, quē non honoro l. ab eo. C. de fideicom. l. si adrogator ff. de adopt. l. vnum ex familia §. 1. ff. de legat. 2. l. 1. §. sciendum ff. de legat. 3. Menoch. conf. 707. num. 1. Surd. de alim. tit. 8. priuil. 14. num. 1. & conf. 236. num. 16. Tiraq. de priuilegijs piæ causæ priuil. 37. Donel. comment. iur. ciuil. lib. 8. cap. 7. Pereg. de fideicom. art. 33. num. 33 & lib. 4. conf. 63. Cardin. Mantica de coniecturis vltim. ar. volunt. lib. 8. tit. 1. num. 33. Mol. de primog. l. ib. 1. cap. 1. num. 8. & lib. 2. cap. 4. num. 15. cum. seqq. Lusit. Benedictus Pinel. selectar. iuris interpret. lib. 1. cap. 1. num. 13. Cald. Pereira quæst. forens. conf. 31. num. 3. Ratio huius principij consistit in eo, quia succedit in onore, qui in honore substituitur cap. aduersus de immunit. eccles. Et onus sentit, qui sentit lucrum cap. 1. de eccles. edific.
- 16 Grauare non dicitur iuste faciens cap. pastoralis § 3. in fi. princip. de appellat.
- 17 Grauari nemo debet facto alterius vide supra lit. F. num. 11.
- 18 Grauari nemo debet onore duplici, vide infra lit. O. n. 7.
- 19 Grauari nemo debet alterius odio l. quis in suo in fine C. de inoffic. testam. l. non debet alteri ff. de reg. iur. cap. nobis de simon. cap. non debet

186 Principia, & loca comm.

debet. 22. de reg. iur. in. 6. Rebus. in commentar. ad tit. ff. de verbor. signific. ad l. vrbis appellatio 2. vers. in quantum prope finem pag. mihi 19. Surd. decis. 102. num. 1. Farin. in praxi crimin. p. 4. conf. 40. num. 45. Et iniquum est alium alterius odio pregrauari, d. l. si quis in suo §. legis cap. si compromissarius §. porro de elect. lib. sexto cap. non debet de reg. iur. eod. lib. Palat. in repetit. c. per vestras de donat. inter vir. & vxor. §. 8. nu. 6. 7. & 8. Tireq. de iur. mar. glos. 8. num. 141. Rebus. tract. de except. num. 138. Farin. d. p. 4. conf. 65. num. 98. Nam pro alieno commodo non debet quis iacturam sentire, l. si quando C. de testib. Surd. de alim. tit. 7. q. 37. nu. 55.

20 Grauius in vno, in alio debet releuari, l. cum qui. 30 ff. de iure iur. l. iure succursum, ff. de iure doti. l. secundum naturam, ff. de reg. iur. Ioan. Francisc. Leo in thesauro fori eccles. par. 2. cap. 15. num. 57. Thomas de Thomasettis reg. 135. vbi dicit fallere si vnum veniat in consequentiam alterius.

H

1 **H** Abere dicitur, qui facit quominus habeat, vt per Surd. de alim. tit. 9. q. 4. numer. 31. Paria sunt habere, vel habere posse, l. item veniunt, §. petitam, vbi Angel ff. de petit. hered. Et habere, vel habere debere paria sunt, l. pen. §. 1. vbi Bart. ff. de aur. & arg. leg. Et paria sunt

Herf herfij p^r h^ustatorij herfij en
L^o p^rincod. de h^und. n° 4. P^rich in = 4
te p^rij. en co. n^o = 4 n° 5. M^unsing.
en d^uschon 27. i^uij. de act. n° 117. L^o p^ru.
cod. de h^und. i^uij.

Herfij appellatone. de herfij h^uij en d^uin-
c^usi. intelligid L^o 65. L^o 70 H^ude v. sig^uin^uta en
t^une. p^rij. cap^rij. n° 270. V^une. ~~g^uij~~ d^uij
Herfij en h^uij en g^uij p^rich
p^rone op^rone substantia de i^uij:
val n^o o^uijet. V^une p^rone de p^rich
L^o herfij en h^ude act. en de m^u. cit. h^ul.
val h^uij. n° 3. cap^rij. n° 10. loco non
res p^rich.

Herfij scrijpo en ak^ute scrijpo
in h^ustatorij en d^uin-
c^usi. p^rich in = 4 p^rich
ijet p^rich. en d^uij. p^rich. n° 10
n° 10

Herfij en de h^uij. en de h^uij en d^uin-
c^usi. p^rich in = 4 p^rich
n° 3. cap^rij. n° 19. n° 10
n° 4. herfij. n° 10. val n° 10

cit. h^ul.
loco non
res p^rich.
T^ul^u p^rich.
en h^uij.
n° 29. n° 5.
n° 10

Hereditas adita hereditas non est, sed
patrimonium heredis. nisi impio piam.
Val. ill. 3. w. l. cap. in 16

Et. Pichas. in rub. de hered. Inst. nu. 16.
Et in hac. de adq. herede cap. 29. nu. 68. Ba-
lenz. illuz. 3. w. l. cap. 4. nu. 19.

Hereditas in adita in waighmish ad here-
dy nisi waighmish sit hereditaria l. 9. nu.
7. w. l. 59 in ibi Gotepied. f. de adq. hered.

Hereditas ^{jacu} expressa et aditione l. 1. ff. de re-
parat. Val. illuz. l. 1. w. l. cap. 1. nu. 9

Hereditas in adita in waighmish

Val. illuz. l. 1. w. l. cap. 1. nu. 10

Heres quam culpam probare debeat in lega-
tis et fideicom. Finest. in Herm. p. 179. 3. Sect. 3. v.

Hereditas quibus lucrosa gravissima
onera continet l. 1. ff. de acq. hered. l. 1.
in fine ff. de Test. Val. illuz. 3. w. l. cap.
2. cap. ult. nu. 3.

Hereditas quae in defuncti sit ex
testamento. in defuncti. ad instituto l. 1.
quandiu 39 ff. de acq. hered. Val.
illuz. 3. w. l. cap. 5. nu. 13

sunt rem non habere, vel habere inutilem, cap-
inter corporalia, §. sicut de translat. episcop. Et non
habere remedium, vel habere inane paria sunt,
l. nam is ff. de dolo.

2 Habitus non facit monachum, sed mona-
chus facit habitum, & sola professio regularis
§. si quando. versic. tondi eam auth. vt nulli iud. collat.
9 cap. consuluit. qui cler. vel vouen. cap. vt clerici, &
cap. porrectum 13. regular. vbi glos. in vers. habitus
subnecti expressam non modo, sed tacitam
quoque professionem, id operari, ac mona-
chum facere, & comprobant illic Doctores
maximè Hostiens. num. 13. & tradunt Campanili
in diuersorio iuris canon. rubr. 12. cap. 4. num. 5. Ioan.
Maria Belleit. disquisit. clerical. par. 1. tit. de disciplina
clericali, §. 15. num. 10. pag. 111.

3 Hominis ministerium frustra requiritur,
vbi natura, vel ars operatur, l. si in duobus, §. 1.
ff. quemadmodum testam. aper. Et vbi lex ipso iu-
re operatur, hominum ministerium non re-
quiritur, l. ea quæ, C. famul. erciscund. Et vbi homo
non prouidet, lex supplet, l. si se, §. quæsitum, ff.
de re iudi.

4 Hominis dispositio facit cessare dispositio-
nem legis, l. si maritus, C. de procur. l. vlt. C. de pact.
conuent. Anton. Gabr. tom. 3. commun. opin. lib. 6. tit.
de reg. iur. concl. 8. Gom. vari. tom. 1. c. 9. n. 50. Mol. de
primog. lib. 1. cap. 2. n. 27. Ceual. commun. contra com-
mun. q. 265 num. 1. Stephan. Gratian. discept. forens.
cap.

188 Principia, & loca comm.

cap. 376. num. 1. Mendez à Castro in praxi Lusit. lib. 3. cap. 11. num. 8. Cardin. Seraphin. Rotæ Romanæ decis. 829. num. 3. Vitalis de Cambanis tract. clausular. pag. 4. nu. 5. Limita, quando hominis prouisio potest concurrere cum prouisione legis, Rota Romana apud Farin. decis. 392. n. 4. tom. 1. p. 1.

5 Honoris causæ, & vite æquiparantur, iusta causa ff. de manum. vin. Gr. l. 4. verbo las leis tit. 13. part. 1. Cordub. in l. si quis à liberis in princip. nu. 34. ff. de liber. agnosc. Menoch. conf. 96. num. 15. & conf. 98. num. 8. & conf. 302. à princip. Cassan. in catal. gloriæ mundi p. 1. consid. 2. Surd. decis. 89. n. 21. Cald. Pereira in l. si curatorem; verbo cum non absimilis num. 10. C. de integrum restit. minor. Menchaq. illustr. quæst. cap. 18. num. 13. Brunor. à Sole in locis commun. verbo honor. n. 4. Mari. Antonin. vari. lib. 3. resol. 11. nu. 2. Et honor lucro, imò etiam vite præfertur, isti quidē ff. quod met cau. l. reprehendenda. C. de instit. & substit. l. quisquis, C. de postulan. cap. nolo 12. q. 1. Menoch. de arbitr. casu 277. n. 19. Surd. conf. 426. nu. 57. Farin. in praxi crimin. p. 1. q. 15. nu. 6. Et honor est maximum bonorum gloss. 1. in extrau. ad conditorem in vers. honorem, de verborum. signific. Philosoph. ethic lib. 4. Nauar. in tract. de finibus bonorum actuum n. 45. D. Thom. 1. 2. q. 2. art. 2.

6 Honor rebus cunctis proferendus est, ad l. Iulianus si quis omissa cau. testam. col. reprehendenda c. de institu. & substiti. Pregri. de fideic. art. 11. v. 70.

1 la-

Honoris continuatio quatenus et uix pro-
hibita? Finest. in Hermog. p. 397. n. 5.

in Honore positos honestiore loco natos quibus op-
ponantur humiles, plebei, egeni, accipi quan-
doque honestos viros. non iustos et probos vi-
dere poteris papir d. 8. p. 429. et 430. n. 2.

1. Caneas p. 3. cap. 2. n. 29 et 201.

ob Lactum mercedis contributio. V. Finest. in
Hermog. p. 448. v. praecipue p. 443. n. 8.
v. et not. miscell. meij p. verb. Rhodii.

Ignorantia in facto proprio non tollit
hij 17 sed veritatem. Gal in p. lib 6
p. 40 et ibi et vult ibi tam in fine. Goto:
p. 104 ad hunc l. 1. Nec presumit. cane. p. 1.
cap. 20. n. 55. Sine v. in alio lib 6

Ignoranti ejus conditionis cuius quo contrahit
quatenus impuretur. V. f. in H. p. 1033. n. 14.
Addes et ty. q. n. seq. ubi his tandem verbis
propositi ibi quod tunc coronat: v. t. ma-
ve facia. omnes. fere conjectural quod
fidei arguunt in eo. alienante. ab eo
eminent. dicitur qui res statim non igno-
rat. Quod si rectius insunt emendat v. p. 1033.
in fraude fides compensat v. p. 1033. n. 14.
notie fere inuente.

I

1. Actare suum nullus præsumitur, l. cum de in-
debito 25. versi qui non soluit, ff. de probat. quod
axioma exornant Tiraq. in l. si vnquam verbo
donatione largitus à num. 206. C. de reuocandis do-
nat. Menoch. de arbitr. lib. 2. casu 88. à princip. Mas-
car. de probat. concl. 554 nu. 2. Surd. conf. 7. num. 44.
& conf. 80. D. Barboj. in l. quæ dotis nu. 17. cum seqq.
ff. solt. matrim. Brunor. à Sole in locis commun. verbo
iactatio, latè Nicol. Mozzi. de contract. b. tit. de donat.
in art. de naturalibus donationis nu. 2. cum seqq.
2. Ignorans non dicitur negligere, nec con-
temnere ius suum, l. nec ignorans, C. de dona. Surd.
decis. 25. num. 30. & conf. 7. nu. 15. cum. seq & conf.
454 nu. 51. Farin. in praxi crim. p. 4. conf. 96. nu. 33.
Et ignorans non dicitur ratificare, Menoch. conf.
120. num. 37.
3. Ignoranti non currit tempus, l. quandiu C. qui
admittit ad bon. posse. pos. Flamin. de resigna. lib. 11. q.
4. nu. 38. cum. seq. Cald. Pereira de renouat. emphyt.
q. 7 nu. 13. cum seqq.
4. Ignoranti dubius comparatur, Surd. decis.
265. num. 17. vbi nu. 47. & nu. 62. limitat, quan-
do dubitans tenetur inquirere, & de facili po-
tuit certificari.
5. Ignorantia præsumitur, nisi scientia pro-
betur, l. verius. ff. de probat. cap. præsumitur

190 Principia, & loca comm.

47. de reg. iuris lib. sexto, Anton. Gabr. tom. 3. com-
mu. opin. lib. 6. tit. de reg. iur. concl. 5. Meno. de inter-
dictis remed. 16. recuper. possess. n. 28. & de præsump.
lib. 6. q. 23. num. 51. Mascard. de probat. concl. 879.
Surd. decis. 221. in princip. & num. 14. & decis. 246.
num. 8. & cons. 7 num. 35. & consi. 73. num. 42.
Flor. varia. q. 3. num. 5. Sayr. in clavi regia lib.
3. cap. 5. num. 4. cum seqq. Pat. Sanch. de ma-
trimo. lib. 9. dispu. 32. num. 4. Azue. l. 2. num. 10.
cum seqq. tit. 20. lib. 6. nouæ recopil. Brunor. à Sole
in locis commun. verbo ignorantia num. 5. Aloys. Ric-
ci. in collect. decis. p. 4. collect. 1015. Ozasac. decis.
71. nu. 23. Anton. Monach. Florent. decis. 7. num. 15.
Cardin. Tusch. tom. 4. lit. I. concl. 23. Mari. Antonin.
vari. lib. 3. resol. 29 num. 12.

6 Illatio non fit à diuersis, l. ult. in fine. & ibi
Bart. ff. de calumniator l. Papinianus exuli, ubi etiam
Bart. ff. de min. l. inter stipulantem, §. sacram ibi,
sed hæc dissimilia sunt, ff. de verbor. oblig. l. natura-
lem, §. nihilominus, ff. de acquir. possess. Lancell. de
attent. p. 2. cap. 12. limit. 2. num. 2. Paris. cor. f. 18.
num. 10. vol. 1. Socin. sen. cons. 18. numer. 41. vol. 1.
quos refert Mar. Antonin. vari. lib. 106. numer. 42.
& lib. 2. resol. 1. numer. 9. Stephan. Gratian. discept.
forens. tom. 3. cap. 516. num. 6. & cap. 524. nu. 58.
Anton. Monach. Bonon. decis. 5. n. 17. & decis. 6. n. 5.
& decis. 19. nu. 34. Et consequentia non fit à re-
motis, l. non hoc, C. vnde cognata.

7 Impedimentum non præstat, quod de iure
non

9. Canus Vaz p. 3. cap. 3. n. 24. Il-
linita cum ipso p. 4. cap. 15 n. 52
in fine et n. 53.

non sortitur effectum, c. non præstat 52. de reg. iuris lib. sexto, Cald. Pereira de potest. eligendi cap. 13. num. 5. P. Sanc. de matrim. lib. 8. disp. 22. nu. 21. Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 57. num. 30. Stephan. Gratian. discept. forens. cap. 58. num. 6. cum seqq. Cardin. Tusch. tom. 1. lit. A. concl. 139. num. 2. Thomas de Thomassetis reg. 265.

8 Impedimentum scire, & scire posse paria sunt cap. fin. de clandestina desponsat.

9 Impedito non currit tempus, l. 1. §. final. C. de annali except. cap. quia diuersitatem. concess. praben. cap. fi. de elect. Menoc. cons. 38. num. 35. Surd. decis. 151. num. 4. Valasc. consult. 130. num. 31. Plamind. de resignat. tom. 2. lib. 11. q. 13. num. 11. Gu- ter præf. lib. 3. q. 34. d. num. 21. Mari. Antonin. vari. lib. 1. resol. 84. num. 5. Nicol. Garc. de benefic. par. 10. cap. 2. num. 17. Cardos. in praxi iudicum & aduocat. verbo impedimentum num. 2. Cardin. Serapin. Rotæ Romanæ decis. 997. num. 3. decis. 1066. nu. 1. Aloys. Ricci in praxi rerum fori eccles. resolut. 550. num. 5. in 2 edit. Tiraq. de retract. lig. §. 3. glo. 4. num. 6. & de retract. conuent. §. 2. glos. vni. num. 78. quem ci- tat Monet. de option cap. 6. q. 5. n. 40. vbi cum cod. Tiraq. d. tract. de retract. lig. §. 35. glos. 4. num. 29. intelligit dummodo impedimentum non sit affectatum.

10 Imperare nemo potest sibi ipsi, l. prætor, t. penul. ff. de tutor. & curat. dat. ab his, l. ille à quo §. tempestiuum, ff. ad Trebell. l. penul. ff. de arbit. l. prin-

192 Principia, & loca comm.

l. princeps ff. de legib. Surd. conf. 152. nu. 46. Cardin. Tusch tom. 4. lit. 1. concl. 47.

11 Impossibile allegans non auditur, *l. confessio-
nibus cum allegatis in glos. ff. de interrogat. actio. l.
inde Neratius, §. fin. in glos. ff. ad leg. Aquil. Anton.
Monach Bonon. decis. 34. n. 8.*

12 Ad impossibile nemo tenetur, *l. si quis in gra-
ui in princip. ubi Bart. ff. ad Silanian. l. si stipuler. ff.
de verbor. oblig. l. Paulus. ff. quæ sent. fin. appell. res-
cind. l. impossibile ff. de regul. iuris. §. impossibilis
instit. de hered. instit. cap. nemo potest ad impossibile
6. de reg. iur. lib. sexto, Surd. decis. 289. num. 21. Fla-
min de resignat. tom. 2. lib. 11. q. 13. num. 8. Thomas
de Thomasettis reg. 194. Ioan. Maria Bellett. disquisit.
cleric. p. 1. tit. de clerico debitore, §. 1. num. 4. pag. 415.*

13 Impossibile censetur, quod pendet à prin-
cipis voluntate, *l. apud Iulianum, §. constat. ff. de
legat. 1. l. continuus, §. cum quis, & ibi glo. verbo re-
lictè ff. de verbor. oblig. Ioan. Petr. Monet. tract. de
distribut. quotid. p. 2. q. 3. num. 13. Escobar. de
ratiocin. cap. 25. num. 5. Francisc. Molin. de ritu
nupt. lib. 2. different. 2. num. 15. & different. 3. num.
36. Intellige, quando princeps regulariter
illud concedere non consuevit, quamvis
ex plenitudine potestatis potuisset; longe
quidem aliter si consueuisset princeps illud
de facili indulgere, tunc enim id venit consi-
derandum, & possibile iudicabitur, adeò quod
alicui imputari poterit, si illud non impetrauit*

per

at Volontary 10.8. 1907 - 1908

4
14. Verney lib. 3. ~~cap~~ Hart. & quyt.

21. n 2.

15. Dick. in 2. l. Verney. ma. & aliana iust.
& mandato.

per l. quidam relegatus in princip. ff. de rub. dub. l. 1.
 §. permittitur ff. de aqua quotid. & æstiu. tradit Raph.
 Guma in d. §. constat nu. 5. & in d. §. cum quis col. 1.
 nu. 7. cum alios refert Rendina in promptuar. re-
 cep. sentent. tit. 91 nu. 8. tom. 1.

14 Impossibilium, & valde difficilium idem
 est iudiciū. l. apud Iulianum, §. constat ff. de legat. 1.
 cum ibi notatis.

15 Inanis est actio, quam excludit inopia debi-
 torum, l. nam is ff. de dolo. glos. in l. 1. verbo non est,
 ff. si ventr. nom. mul. cap. olim. 2. de restit. spol. Mar-
 chesan. de commissio. p. 3. cap. 1. §. 1. nu. 49. pag. mihi
 315. Ioan. Maria Bellett. disquisit. clerical. par. 1. tit. de
 clerico debitore, §. 1. nu. 3. pag. 415.

16 Incertitudine rei vitiat actum, l. idem Pom-
 pon. §. fin. ff. de rei vend. l. duo sunt Titij. ff. de testam.
 tut. l. tutor incertus, ff. eod. l. ita stipulatus, & ibi
 Bart. l. vbi autem non apparet ff. de verb. oblig. l. si sic,
 §. 1. ff. de leg. 1. l. cum post, §. gener. ff. de iur. doti. §.
 incertis, vbi Pichard. instit. de legat. Thomas de Tho-
 masettis regul. 146. vbi asserit procedere, quan-
 do actus est omnino incertus. Intellige regu-
 lam hanc procedere secundum iuris civilis ri-
 gorem, sed attendita æquitate canonica, incerti-
 tudine non obstante actus valebit, & agi po-
 terit, vt declaretur arbitrio boni viri iuxta
 qualitatem personæ, & patrimonij, dictum
 fuit elegans Archid. quod Doct. miris laudibus
 prosequuntur in cap. sunt nonnulli nu. 2. vers. Si res

494 Principia, & loca comm.

alia 1. quæst. 1. refert, & sequitur Bald. in l. qui
mutuam. §. salarium in lectu. antiqua num. 2. versic.
Item vide ff. mand. sequitur etiam Anton de Butr.
dicens esse notabile verbum, & perpetuo
menti tenendum in cap ex parte num. 7. de censib.
Panormi in cap. 1. nu. 5. de decim. Afflict. decis. 337.
num. 10. firmat Gom. vari. tom. 2. cap. 11. in tit. de
qualit. contract. pag. 217. col. 4. vers. Aduertendum,
Guter. de iuram. confirm. p. 1. cap. 69. n. 6. quos cum
alijs adducit Rendina in promptuar. recept. sentent.
tom. 1. tit. 100. nu. 7. Limita regulam hanc non-
nullis casibus, vt per Thobi. Noni ad princip. inslit.
de verbor. oblig. nu. 27.

- 17 Inclusio vnius est exclusio alterius, l. cum
prator ff. de indic. l. cum maritus. C. de procurator.
l. quamuis. C. de pignor. l. ait prator. §. sed quod Papi.
ff. de min. cap. non ne de præsum. Menoch. conf. 106.
num. 314. cum seqq. & conf. 141. à num. 9. & con-
sil. 406. num. 44. & conf. 452. nu. 27. & conf. 583.
num. 11. & conf. 1148. à nu. 13. & de arbitr. lib. 2.
casu 37. nu. 22. Surd. decis. 195. n. 12. & decis. 291.
num. 20. & conf. 25. nu. 3. & conf. 56. nu. 2. & con-
sil. 171. num. 55. Mari. Antonin. vari. lib. 1. resol. 1.
nu. 10. Vgolin. de offic. & potest. Episcop. cap. 13. §. 13.
vers. Hac regula. Cald. Pereira quæst. forens. conf. 4.
num. 20. & conf. 50. num. 2. Caesar Argel. de contra-
dictore legitimo quæst. 5. nu. 32. & quæst. 10. n. 47.
Cardin Tusch tom. 4. lit. I. concl. 71. Pichar. ad prin-
cip. inslit. de exheredat. liberorum num. 10. Themas

de

{ Inveniendo Vltimam Voluntatem Testat. }

§ 1. Testat l. exponere c. de reponendis et qui
testat. §. l. subemur c. ad. ed. l. quidam §. 8. si
quis nomen §. et §. hery subemur §. de hered.
subemur l. trivium §. 4. l. ita subemur c. 15.
de v. o. §. sed si vixit c. 15. ibi: quid simpliciter
legaverit §. inest c. 25. §. Posthumus c. 26. §.
§. h. quide c. 29. ibi: cum de persona constat §. sup.
de legat fabianus de monte in tract. de
cap. et vende pro §. nu. c. 24.

17. Val. i. l. y. §. na. §. cap §. in c. 22.

20. Val. luy. 3. Wal. 3. Cap. 9. n. 22.
 Vinnig in e quokig it in nobly ity
 de linter Sigulas. Pich. in e luyt &
 oblig que ex klitor. in polo. maxime
 in dispoſitione teſtamentaria. Cap. 9.
 p. 2. Cap. 4. n. 228. Solena in la
 cuna ſau. pag 40 n. 4

de Thomasettis regul. 148. vbi asserit procedere, nisi vnus, & alterius eadem sit ratio. Limita etiam, quando aliquid includitur ratione maioris frequentiae, Flamin. de confident. quest. 29. num. 52.

- 18 Incommoda eum sequi oportet, quem commoda, & vtilitates sequuntur clemen. 1. de censibus, Ferrer in conslit. Cathalon. glos. 3. num. 89. Escobar de ratiocin. cap. 42. num. 12. & comput. 20. num. 14.

- 19 Incontinenti, quæ fiunt, à iure inesse creduntur, l. lecta 40. §. dicebam ff. si cert. pet. l. petens, C. de pact. cap. officij 38. de elect. Gonzal. cum ab eo citatis ad reg. 8. Cancel. glos. 43. nu. 54. Cardin. Tusch. tom. 4. lit. 1. concl. 81. Mari. Antonin. vari lib. 1. resol. 69. nu. 5. & resol. fin. casu 62.

- 20 Indefinita æquipollet vniuersali, l. si seruitus 2. ff. de seruit. urban. præd. l. si ita relictum, & l. si pluribus 44. ff. de legat. 2. l. si plures 98. ff. de legat. 3. l. Iulianus ff. eod. tit. l. si quis filio. §. 1. ff. de testam. tut. l. 2. ff. de liber. & posth. l. Caesar, ff. de publica. l. si quis, §. idem Iulian. ff. de lib. leg. cap. soluta de maiorit. & obed. cap. quia circa de privileg. glos. verbo aliorum in cap. vt circa de elect. lib. sexto, Menoch. consil. 97. à num. 154. & cons. 173. num. 16. cum seqq. & consil. 329. num. 24. & de presumpt. lib. 4. quest. 21. nu. 5. & quest. 62. nu. 7. Mascard. de probat. conclus. 1181. num. 38. cum seqq. Pichard. ad §. si eadem res, Instit. de legat. num. 43. Thomas de

196 Principia, & loca comm.

Thomasettis regul. 150. Mari. Antonin. vari. lib. 3.
 resol. 29. num. 6. Sord. de alim. tit. 5. q. 1. num. 13.
 & 16. & tit. 8. prauil. 17. & tit. 9. quasi. 13. n. 10.
 13. & 17. & decis. 188. nu. 4. & conf. 216 nu. 25.
 & conf. 244 nu. 21. & conf. 308 num. 48. Cou. vari.
 lib. 1. cap. 13. nu. 6. Menchaz quasi. frequent. lib. 2.
 cap. 30. à nu. 28. Cardin. Mantie. de coniectur. ultim.
 volunt. lib. 3. tit. 4. nu. 12. & lib. 7. tit. 5. nu. 1. & 10.
 D. Barb. in rub. ff. solut. matrim. p. 4. num. 49. Lusit.
 Emmanuel Figueira de Negreiros in introduct. ultim.
 volunt. lib. 1. cap. 11. num. 37. Brunor. à Sole in locis
 commun. verbo indefinita 2. plenè Cardin. Tusch.
 tom. 4. lit. 1. conclus. 86 cum seq. Francisc. Molin. de
 ritu nupt. lib. 3. quasi. 40. num. 8. Farinac. in praxi
 crimin. par. 4. decis. 69 num. 8. & ibi addit. & decis.
 458. nu. 1. Ioan. Francisc. Leo in thesaur. fori Eccles.
 par. 1. cap. 9. nu. 24. Intellige vt indefinita æqui-
 polleat vniuersali distributivè, non collecti-
 uè, Cardin. Seraphin. Rota Romana decis. 409. nu. 7.
 Intellige etiam, vt indefinita vniuersalis signi-
 ficationis vim obtineat, non ex propria voca-
 buli significatione, sed ex æquitate, & benigni-
 tate quadam ita Bart. in l. 1. nu. 3. ff. de reg. iur. &
 esse communem sententiam proclamant. Cou.
 d. cap. 13. num. 5. Menoch. d. conf. 97. num. 155. quos
 refert Rendina in promptuar. recept. sent. tit. 82. n. 1.
 num. 1. Amplia primo, vt posita circa perso-
 nas in favorabilibus æquipolleat vniuersali,
 Francisc. Molin. d. lib. 3. q. 11. n. 17. Amplia secun-
 dò

Indignitas quae respicit laesione certa personae siq. x
in pigno reliquitur n. fisco cedere solet sed q. laesio...

Indignus qui sit adeo ut ab eo he-
reditas vel Fisci aufertur, v. p.
Finest. in Heand. t. 2. p. 1000.
ubi discrimen notabilis inter indig-
nitatem quae animi vitium sit et eam
quae potius sit personae quatenus
scilicet non mereatur in iusto indig-
nos sit. ei relicta. Ibi etiam repe-
ritur ante h. discrimen notari
in quo admittat testatoris delictum
qui aliquem filium suum non esse sciens
tamquam filium instituit scilicet
non in eo quod instituerit sed quod
filium nominaverit pro tali ag-
noscere voluerit. v. fursi ex pland.
v. et quae de parte suppositione
ignorante p. 1001. n. 12. qui po-
test quandoque ita affectus esse ut
et si sciret suppositum etiam insti-
tueret ut pote ab ipso meritis
provocatus. Tu inquit ac cete-
ra his collimantia D. Scripti
igitur et voluntatis adhuc questio manet
tamquam testator ut filium instituat
qui ob causam facinorose alterius in fa-
milia eius insertus est: et pro scrip-
tura standum est nisi de contraria vo-
luntate constet. v. superius n. 10. qui non
sed ut a non herede n. aut. c. 13.

*Infamia juris alia alia facti: differt ab
ignominia. Finest. in Hermog. p. 781. 4. t. 2.*

dō in alimentis, *Francisc. Molin. d. lib. 3 q. 46. n. 12.*
 Amplia tertio in contractibus, *Seraphin. decis.*
1008. nu. 2. Amplia quarto in statutis, *Con. d. cap.*
13. num. 8. & esse communem sententiam pro-
 fitetur, *Menoch. cons. 4 num. 28.* quos ultra alios
 citat *Rendina*, ubi proximè. Amplia deinde in
 oratione indefinite à lege, vel canone prolata
 ex *Rendina d. tit. 82. nu. 3.* Limita in odiosis, *Francisc. Molin. d. lib. 3. q. 85. num. 59.* Limita etiam in
 probationibus, *Masgard. de probat. conclus. 1199.*
à nu. 19. & concl. 1205. n. 20. *Surd. decis. 263 n. 10.*
Con. d. cap. 13. nu. 10. *Rebuff. tractat. de reprob. tes-*
tium num. 100. *Menchaq d. cap. 30. nu. 37.* *Brunor.*
d. verbo indefinita 1. *Morl. in emp. iuris tit. 11. in*
prælud. nu. 55. *Card. Tusch d. conci. 86. nu. 31. & 39.*
Seraphin. decis. 490. n. 31. *Rendina d. tit. 82. num. 2.*
Rot. Romana apud Farin. decis. 509 nu. 5 to. 2. p. 1.
 An autem indefinita æquipolleat vniuersali
 in confessione, vide eundē *Seraphin. decis. 544.*
num. 1.

- 21 Inferior non potest tollere legem superio-
 ris, l. formam, C. de offic. præf. præ. cap. cum inferior
 de maior. & obed. glos. in cap. fin. in vers. Figura de
 heretic. lib. sexto, clemen. ne Romani de elect. glos. in
 cler. pen. sæpè in princip. in vers. Mandamus de verbo-
 ruri signific. *Bart. in l. omnes populi col. 4. vers. Sed*
hic dubitatur ff. de iustit. & iur. Surd. cons. 58. nu. 6.
Menchaq. quest. illustr. cap. 35. num. 10. cum seqq.
Gonzal. ad regul. 8. Cancel. glos. 45. §. 1. num. 69.

198 Principia, & loca comm.

Azeu. l. 2. nu. 56. tit. 14. lib. 4. noua recopil. Brunor. à Sole in locis commun. verbo inferior 4. Cardos. in praxi iudicum, & advocat. verbo lex n. 9. Thomas de Thomasettis reg. 147. vbi allerit procedere, nisi maior subiiceret se iurisdictioni minoris, & ab eo iudicari vellet.

32 Infinitas est vitanda, l. qui bona, §. ult. ff. de dān. infect. l. fideicommissa, §. si quis decem, ff. de legat. 3. l. fin. C. de sacrosanct. Eccles. l. vni. C. de sentent. qua pro eo quod inter. Valasc. consult. 51. nu. 49. & de partit. cap. 9. num. 50. & 51. Cald. Pereira de potest. eligendi cap. 3. num. 18. Stephan. Gratian. discept. forens. tom. 3. cap. 600 nu. 30. Girond. de privilegiorum, seu exemptionum explicat. n. 1392. Escobar. de ratiocin. cap. 18. num. 4. Vitalis de Cambanis tract. clausular. pag. 56. nu. 3.

93 Iniuriæ inde nasci non debent, vnde iura nascuntur, l. meminerint, C. vnde vi. cap. qualiter, & quando de accusat. Aymo. de antiquit. par. 1. cap. 2. ampliat. 13. nu. 10. cum seqq.

24 Iniuria nō fit sciēti, & volenti, l. 1. §. vsq. adeo, ff. de iniur. l. 1. ff. de act. empt. l. nemo præsūmitur, ff. de regul. iur. cap. scienti eod. tit. in 6. l. cum donationis, C. de transact. Surd. cum ab eo citatis decis. 194. num. 1. Sebastian. Naui. ad dist. l. 1. num. 15. Caesar Argel. de contradictore legitimo quest. 10. num. 66. & num. 97. Ioseph. de Sesse Aragon. de ris. 189. num. 15. Thomas de Thomasettis regul. 275. vbi allerit procedere, quando spontē, & libero

Injuria Infruendo l.ij. Cregut

Et ex quibusdam r. Verj. ca quibus Inj. de obliq.
quæ ex quâsi. Contr. nost. §. r. ej. p. sequenda l.ij.
Verj. plane si depositi Inj. de actionibus §. ci au
tem l.ij. Verj. non solum si aduersus et Verj. item
mixta §. in duplum r. Verj. depositi ca quibusdam
causis ex Verj. Item ex legato §. sed fusi r. Verj.
et ex Injuria depositi Inj. ed. §. at aduersus 2.
Inj. de poena reme. Injuria l.ij. in p. r.
lit. si quidamque pauperes et fuisse dicit. nu. 10.
in fine et in d. §. at aduersus nu. 2. cu. reg. ff.

Inimicitia capitales quæ? Finest. in Hem. pag.
pag. 447. num. 7.

Injuriarum circumstantia. Fin. in s. Hem. p. 881. 16. 2.
Num. 15. ed. injuria verbo comprehendendi videtur quod
narrat de Severo Imperatore impune non potuisse:
is enim (ut ex Spartano in ejus vita refertur) quos
homo plebeius legatus pop. Romani taxaret ejus contumacia
nalem amplexus esset p. istius cetidit sub hoc elogio:
Legatus pop. Rom. homo plebeius temere amplexuisti.
24. - Minister in s. penaly iij. & act.
25. 37.

Instauray e Notm^{us} Villa e g^{us} instas
motis. Sicque i^{us} e Notm^{us} instans Villa,
Villa adscribit. co q^a qui j^{us} instans est
moti n^{on} g^{us} q^{us} aduch^{us} Villa. Ut h^{ic}
Cond. inst. L. q^{uod} duo 18 e 19 de m^{an}u
f^{er}at^{ur}. Sub. in p^{ro}g. h^{ic} e g^{us} i^{us} e
3. V^{er}u^m e d^{ic} h^{ic}. Val. l^{ib} 14. c. 3. h^{ic} 3.
cap. 4. n° 9. ~~in p^{ro}g.~~ in cap. 9. n° 17.

Instrumentum unum dicitur, quod simul
abscribitur licet obligationes plures com-
plectatur: Et ad §. in plures 12. de
E^{re}.

In Catala non fisco sed et ci-
libet privato agere tenetur nec edere
instrumenta ad fundandas eius in-
tentiones vel actiones. Xam. de off. 1.
§. 2. c. 6. m^{an}u pag. m. 214.

hero animo consentit, secus autem si per vim, aut metum, vel importunitatem, seu persuasionem dolosam quis consensum præstauerit.

- 25 Instituire qui potest, destituere valet, Flamin. de resignat lib. 7. q. 10. nu. 11. & q. 14. nu. 5.
- 26 Intellectus absurdus est vitandus, Girond. de privilegiis seu exemptionum explicat. nu. 284. Et ille debet recipi, per quem iura cum iuribus concordantur, Alex. in l. si cum dotem, §. maritus nu. 7. ff. soluto matrim. Armendariz in proem. addit. ad recopil. legum Navarra nu. 60. notavi supra lit. A nu. 5.
- 27 Intentionis suæ fundamentum quilibet probare tenetur l. actor, C. de prob. l. qui accusare, C. de eden. Ioseph. Ludou. tom. 3. comun. epin. tit. de probat. concl. vni. Brunor. à Sole in locis comun. verbo actor. 3. Mari. Antonin. vari. lib. 1. resol. 70. nu. 15. & resol. 106. nu. 21. & lib. 3. resol. 1. num. 13. & resol. 9. nu. 9. & Cesar. Argel. de contractore legitimo q. 13. nu. 64. Nam qualitas, ubi est fundamentum intentionis alicuius, debet prius probari, glos. recepta in l. si verò §. qui pro rei qualitate ff. qui satisd. cog. Menoch. conf. 301. nu. 10. & de præsumpt. lib. 2. q. 49. Cou. vari. lib. 2. cap. 6. num. 2. Guter. de iuram. confirm. p. 1. cap. 1. nu. 22. & præst. lib. 5. q. 40. nu. 5. Rebus. tract. nomin. q. 12. n. 13. Brunor. à Sole in locis comun. verbo qualitas 6. Farin. in praxi crim. p. 1. q. 1. nu. 23. Mari. Antonin. vari. lib. 2. resol. 48. n. 12.

200 Principia, & loca comm.

- 28 Intentionem suam, qui non probat, dicitur
carere iure, l. argentarius, §. cum autem ff. de eden-
do, Cardin. Tusch. tom. 1. littera A. conclus. 117.
num. 19.
- 29 Interesse cessante non auditur agens, vel ex-
cipiens l. si vnus, §. ante omnia, vbi Bart. ff. de pact.
l. 1. vbi Bart. & alij ff. de apel. recip. Suid. de alim. tit.
1. q. 33. nu. 13. & decis. 120 nu. 11 & decis. 260.
num. 3 Bernar. Grau. ad pract. camera imper. lib. 1.
conclus. 69, num. 1. Stephan. Gratian. discept. forens.
cap. 302, num. 30, & cap. 387, Cardin. Tusch. tom. 4.
littera I. conclus. 315. Mari. Antonin. vari. lib. 1.
resol. 110, nu. 18 & lib. 2, resol. 1. nu. 6. & lib. 3, re-
sol. 41 nu. 2.
- 30 Interpretari eius est, cuius est condere, &
gratiam facere, l. si imperialis maiestas, C. de legi-
bus l. leges sacratissimæ, C. eod. l. non ambigitur ff. eod.
tit. cap. inter alia, de sentent. excommun. cap. cum ve-
nissent, de iudic. Gom. l. 1. Tauri num. 6. Surd. decis. 2.
num. 5. Guter. pract. lib. 4. q. 28. à num. 2. Morl. in
emporio iuris par. 1. tit. de legibus num. 20. Vgol.
de offic. & potest. Episcopi cap. 36. num. 1. Fr. Lu-
dovicus de Miranda de ordine iudiciar. quaest. 3. art. 2
conclus. 1. Cardos. in praxi iudicum, & advocat.
verbo lex num. 6. Mari. Antonin. vari. lib. 1. re-
solu. 103. num. 19. Dom. Christophorus de Pat. in
schol. ad leges Stylli l. 39. num. 22. Cardin. Seraphin.
Rotæ Romanæ decis. 892. nu. 3. Thomas de Thoma-
settis regul. 142. vbi asserit procedere in subli-
dium,

Interdicta. Finest. in. Hermog. ~~h. v.~~ h. v.

Interdictio ne quis de domo sua procedat
quod nostri vocant Arestes. D. d. p. 886.
num. 24. t. 2. p. varias interdictiones...
ubi et inter cetera illud: quod si honor a
quo quis arceatur mixtam habeat munexij
impensa a munexis impensa non excu-
sabitur. Tyranica scilicet fuit illa Tibe-
rii interdictio [ait tandem] D. I. quae quibus-
dam custodiis traditis non modo studendi so-
larium ademptum sed etiam sermone et colloqui-
um, ut refert Suetonius in Tiberio cap. 64.

30. A Principis spectat ius reale, ad
Pontificis ius divinum interpretari
Pich in sub. de excep. 28

dium, & quando non potest ex consuetudine,
& practica iudiciorum aliter haberi interpre-
tatio legis.

- 31 Interpretatio sumenda est, cui verba res-
pondent. *l. non aliter. ff. de legat. 3. l. 3. §. toties, ff. de
damno infecto, Anton. Monach. Florent. decis. 16.
num. 11.*
- 32 Interpretatio illa semper sumenda est, quæ
inducat validitatem actus, *l. quoties ff. de verbor.
oblig. l. si quando in princip. ff. de legat. 1. Ferrer in
constit. Cathalon glos. 1. n. 151. Scacci. de appellat. q. 2.
nu. 29. & q. 3. n. 4. & q. 7. sub n. 5. & q. 15. n. 125.
in fine notatum est supra lit. A num. 62.*
- 33 Interpretatio facienda est, ne dispositio fiat
illusoria, *addit. ad Cast. cons. 255 in fin. Cardin.
Mantica de tacitis, & ambig. conuent. lib. 2. tit. 12.
nu. 30. Anton. Monach. Florent. decis. 1 num. 86. Fer-
rer in constitut. Cathalon. glos. 1 num. 152.*
- 34 Interrogatus non respondens pro confesso
habetur *cap. 1. de postulat. prælatorum, præcipue
in positionibus, vt probat text. in cap. 2. de con-
fessis lib. 6. constitutum est apud Lusitanos in Ordin.
Regia lib. 3. tit. 53. §. 13. & apud Hispanos l. 2. tit. 7.
lib. 4. nouæ recopil. Bellacomb. & Don. à Fina tom. 2.
commun. opin. lib. 7. tit. 20. à nu. 285. Soarez de Paz
in pract. p. 1. tom. 1. temp. 8. num. 80. Camill. Borrell.
in summa decis. tit. 46. num. 28.*
- 35 Iudex debet iudicare secundum allegata, &
probata, non autem secundum propriam

N 5

conf

202 Principia, & loca comm.

conscientiam, l. illicitas § veritas ff. de officio præ-
sid. Ordinatio Regia Lusitanorum lib. 3. tit. 63. in
princip. D. Thomas 2. 2. q. 67 art. 2 Osaſch. decis. 1.
num. 39. Viui Neapol. decis. 178. Tiber. Decian tract.
crimin. lib. 2. cap. 14. Menoch. conf. 92 num. 80. cum
seqq. & conf. 786. num. ult. Mascard. de probat. concl.
948. Causal. decis. 25. nu. 5. p. 1. & decis. 19. num. 61.
& decis. 23. num. 10. p. 3. Seraphin. de priuil. iuram.
priuil. 2. in princ. Clar. receptarum sentent. lib. 5.
§ fin. q. 66 numer. 2. P. Lessi. de iustit. lib. 2. cap.
29. dub. 10. numer. 84. Fr. Ludovic. Miranda de
ordine iudic. q. 28. art. 3. Sayr. in clau. regia lib. 12.
cap. 8. num. 6. cum seqq. Cardos. in praxi iudicum,
& aduocat. verbo iudex num. 7. Farin. in praxi cri-
min. p. 1. q. 21. numer. 163. cum seq. Cardin. Tusch.
tom. 4. lit. I. concl. 398. Mari. Antonin. vari. lib. 1.
resol. 73. num. 7. Vgol. de offic. & potest. episcop.
cap. 26 nu. 3. plures refert Cened. ad decretal. collect.

- 36 101. nu. 11. Iudex non potest condemnare ultra peti-
ta Ordinatio Regia Lusitanorum lib. 3. tit. 63. in prin-
cip. & tit. 66. § 1. Valasc. conf. 145. à nu. 8. D. Barb.
in l. si cum dotem in princip. nu. 44. ff. solat. matrim.
Aliàs fatuus reputatur iudex, qui ultra petita
iudicat, vt inquit Imperator in l. ult. C. de fidei-
com. libert. l. vt fundus, vbi notatur ff. communi di-
uid. Azcu. l. 10. nu. 115. cum seqq. tit. 17. lib. 4. noue

37 recapil. Iudicatus in senatu stādū est. l. 1. §. ait l. i. sex-
tus

Judicatio faciendo spatium propositum. v. Finest.
in Heam p. 1019. ubi de causis quae minuscule dicuntur.

Judex excoptionem a reo in opposita
supplicata n. p. et in suo officio. Dicitur in
stat. de exco. n. 11. Davia tamen
tenet vixim in bono fidei iudicii. in
ult. de exco. n. 4. u. 5. et in p. 1019
est de officio iudicis n. 4 in fine.

Judicium patitur sententia dissonantibus,
pro libertate pronuntianda ex L. 24. de
Manumiss. quod ex L. 8. Finest. in Heam.
a p. 283. Et in aliis causis pro reo
statutum obtineat. cui consonat Grego-
rius IX. in cap. duobus 26. X. de Senten.
et rejudic. Quibus inquirens iudicibus
diversas sententias proferentes, si ex iuris-
dictione ordinaria processerunt, tenet pro
reo, non pro actore sententia nisi in causa
favorabili, puta matrimonio libertate,
dote. v. et reliqua.

Judex an possit fecisse sententiam super non deducto
neg. p. et probato tamen. v. Conc. Var.
p. 2. c. 2. a n. 258. ubi se habet nega-
tione inde vero recipiens L. super iuroribus,
et sola facti veritate inspecta iudicat.

Ad iudicem salutandam
nec cives cogi posse Xanno.
de off. iud. 4. §. 1. n. 1.
28. ubi an ignobilis sed
nobilitas dimittere. fol. m. 1.

ius ibi sic esse sapius indicatū, ff. ad Silanian. l. 1. ibi
 extarentque exēpla, ff. de officio præf. prætor l. filius
 ibi, sic enim inueni senatum censuisse, ff. ad leg. Cornel.
 de falsis, Valasc. consult. 148. num. 34. Gam. Lusit.
 decis. 228. Cabed. Lusit. decis. 112. num. 5. p. 1. Ste-
 phan. Gratian. discept. forens. cap. 127. num. 49. cū
 seqq. Nam sententia senatus facit ius, quoad
 omnes similes casus, vt resoluunt Cabed. vbi
 proximè. num. 1. Bernard. Græu. ad præct. cameræ
 imper. in procem. num. 5. 19. & 20. cum seqq. &
 num. 26. Menoch. de præsumpt. lib. 1. q. 1. num. 27. &
 cons. 59 à num. 10. & cons. 180. num. 30. & cons.
 671. num. 21. & cons. 676. num. 2. Gam. decis. 33.
 in fin. & decis. 174. num. 10. Pinel. in l. 2. C. de res-
 cind. vendit. p. 2. cap. 4. num. 2. Vincent. de Franch.
 decis. 238. num. 3. Guter. præct. lib. 3. q. 16. num. 74.
 Cald. Pereira de renouat. emphyt. q. 15. num. 27. Af-
 flict. Neapol. decis. 169. nu. 9. Ioseph. Ludouic. Perus.
 decis. 90. num. 8. p. 2. Surd. cons. 310. nu. 17. & cons.
 403. num. 83. Camill. Borrell. in summa decis. tit. 13.
 de legibus nu. 15. Et de decisionibus Rotæ idem
 resoluunt Mascard. de probat. concl. 484. Bernard.
 Græu. vbi proximè num. 60. cum seqq.

38 Pro iudice semper iura præsumunt, l. 1. in
 fine, ff. de officio præsid. l. 2. §. si publicanus, ff.
 de vi bonorum raptor. l. nimis, C. de acquir. pos-
 sess. cap. in præsentia de renunciat. Marant. de or-
 dine iudic. 2. p. 6. princip. tit. 9. numer. 21. Cou.
 de sponsal. p. 2. cap. 8. §. 12. vers. ex quibus pri-

204 Principia, & loca comm.

- mo Menoc. conf. 10. nu. 1. cum seqq. & de præsumpt. lib. 2. q. 67. Proceedit etiam si à sententia sit appellatum, *Surd de alim. titul. 1. q. 120. num. 11.*
- 39 Iudicijs quasi contrahitur l. 3. §. idem. scribit ff. de pecul. l. 2. ff. de præt. stip. Ioan. Maria Bellett. diquisitione clerical. p. 1. tit. de favore cler. reali §. 1. num. 8. pag. 275. Ceual. comm. contra comm. tom. 4. q. 897 n. 887 Et in iudicijs debet seruari equalitas l. non debet. ff. de reg. iur. l. fin. C. de fruct. & lit. expens. cap. ult. 3. q. 5. Thomas de Thomasettis reg. 155. Nec facienda est exceptio personarum, vt infra notatum est lit. P. num. 20.
- 40 Iudicium ibi debet finiri, vbi fuit inceptum, l. vbi ceptum. ff. de iudicijs, *Surd. conf. 57. num. 2. & conf. 222. num. 11.* Cardos. in praxi iudicum, & aduocatorum, verbo lis num. 35. Aloys. Ricci. in praxi rerum fori eccles. decis. 596. num. 3. in. 1. edit. & re. sol. 523. num. 3. in. 2. edit. Hieronim. Fernandez de Otero in interpretat. cap. gratum de offic. deleg. num. 18.
- 41 Iuditium idem est de toto quoad totum, & de parte quoad partem, l. qua de tota ff. de rei vend. l. a Titio ff. de verbor. oblig. l. iuris gentium §. adeo ff. de pac. l. qui scit ff. de vsur. cap. pastoralis §. 1. & glos. verb. citationis de offic. deleg. l. an in totum ff. pro derelicto cum alijs de quibus per Euerard. in Topic. legal. loco 80. Limitatur hoc axioma quando datur diuersa ratio *Flamin. de resignat. tom. 1. lib. 6. q. 2. numer. 111.* Ioan.

39. Val. iust. n. hac a cap. n. l.
Vinnig n. a. action. l. l. iust. de act.
n. 6. ~~et~~ in l. l. iust. de p. p. & king.
act. in fine n. iust. de Vinnig.

Iudicia publica. Finest. in Hexmos. ~~h. verb.~~

Iura municipalia debent intelligi
in propria significatione. can. p. 2. cap. 1.
et 80. Iurque ad litteram et strictim
interpretanda. Idem can. ibidem n. 2. 4. 93.
Similia talia cum solo pro ut in n.
89. in n. ^{127. et 129.} tenentur etiam expressim in
157. et in 126. = ut comprehendat
et ubi omittat eadem non ut patet in
dicto cap. 1. ut expresse p. 1. cap. 1. in 56
et 129. q. 9.

AA. Itaque sequitur. naturalis contractus super
quo interponit. can. p. 2. cap. 9. n.
80.

Ioan Pet. Monet. tract. de distribut. quotid p. 2. q. 14. num. 32.

- 42 Iura iuribus expedit concordari l. sed & posteriores ff. de legibus l. non est nouum ff. eod. tit. l. precipimus in fine C. de appellat. l. vnic. C. de inoffic. doti cap. cum expediat de elect. lib. sexto Mant. lib. 3. dial. 59. à princip. & dial. 71. D. Barb. in l. 1. ff. solut. matrimon. p. 1. num. 7. cum seq.

- 43 Iura potius sed adaptant ad ea, quæ frequenter quam ad ea, quæ raro eueniunt l. nam ad ea ff. de legib. l. iura cum l. seq. C. de postul. Thomas de Thomaſensis reg. 14. de cuius principij intol. lectu agit Menoch. de interdictis rem. 2. adipisc. poss. num. 111.

- 44 Iuramentum non adimit naturam actus cui adijcitur probat tex. in l. ult. C. de nō numer. pecun. ubi communiter doct. l. sed & si possessori. §. uem si iurauero ubi las. notab. 9. ff. de iure iur. l. fin. ff. qui satisfd. cognat. cap. quem admodum ubi Abb. notab. 7. de iure iur. resoluunt Bellac. to. 1. commun. opin. lib. 4. tit. 1. de reb. credit. num. 72. pag. mibi 438. Anton. Gabr. tom. 3. commun. opin. lib. 2. tit. de iure iur. concl. 10. pag. mibi 121. Dec. conf. 240. & conf. 351. nu. 8. Menoch. conf. 24. num. 7. Burg. de Paz conf. 14. nu. 21. Cacher. decif. 49 n. 9. Tho. de Tho. reg. 164. Pichard. in disp. de mora n. 76. & ad princip. in lit. de adempt. legat. num. 18. Tiraquell. de iure constit. p. 3. limit. 7. num. 35. & in prefat. l. si vnquam num. 165. C. de reuocandis donat. Menchaq. de successionum creat.

206 Principia, & loca comm.

§. 9. à num. 19. Cou. in repet. cap. quamuis pactum de pact. lib. sexto p. 1. §. 4. num. 1. & in rub. de test. tam p. 2. num. 9. & vari. lib. 3. cap. 17. num. 5. Cost. in l. si ex cautione fallent. 9. pag. mihi 108. cum seq. Lar. in l. si quis à liberis. §. parens num. 85. ff. de liberis agnos. Mol. de primog. lib. 4. cap. 2. num. 56. Gom. l. 22. Tauri nu. 10. col. antepen. Guter. de iuram. confirm. p. 1. cap. 37 num. 2. & in repet. auth. sacramenta puerum nu. 26. C. si aduersus venditionem, Flamin. de resignat. tom. 1. lib. 1. q. 8 num. 14. & tom. 2. lib. 13 q. 1. num. 21. & q. 5. num. 17. cum seqq. valasc. conf. 5. num. 19. Cald. Pereira de potest. eligendi cap. 2. num. 35. & in resp. pro Duce Pastranae vers. quæ sententia, Brunor. à Sole in locis commun. verbo iuramentum 19. Morl. in emporio iuris p. 1. tit. 5. q. 1. num. 51. vers. quæ de causa, Cardin. Mantica de tacitis, & ambiguis conuent. lib. 4. tit. 32 num. 89. P. Soar. de relig. tract. de iuramento cap. 32. num. 2. cum seq. P. Mol. de iustit. tract. 2. disp. 151. vers. ad quartum dicendum, Ceual. commun. contra commun. tom. 4. q. 900. numer. 7. Camill. Borrell. in summa omnium decis. tit. 60. numer. 33. Bertazol. in repetit. l. si quis maior C. de transact. numer. 281. & numer. 651. & num. 710.

- 45 Iuramentum debet impleri in forma specifica. cap. ad nostram in 1. de iure iur. Bertazol. in repetit. l. si quis maior C. de transact. numer. 723. Aloys. Ricci. in praxi rerum fori eccles. resolut. 255. n. 3. in. 2. edit. Thomas de Thomasettis. reg. 165.

47

48

45. Vitz conc. citam Ubi supra lit. c. n. 33.
et lib. 2 cap. 3. n. 60

4

Invadimento probandi que ad animo
pendent l. gerit ff de acq. herid. l. abijt.
de Medij p. l. gerit. 2 l. n. 3.

47. Cancellorij de attentatij in prefat.
2 l. 95. Limita cum ipso n. segg. li:
Limita etiam contra eam. p. l. ego. 9 n.
214 et segg.

49. Limita cum eadem. p. 2 ego.
2. n. 24 nisi animo fraudandi
et prejudicandi jure suo uteretur

46 Iure dantis confirmato, confirmatur ius accipientis l. cum vir ff. de vsucap. l. rem alienam ff. de pignorat. actio. l. si quis alienam ff. de actio. empt. Gomez. vari. tom. 2. cap. 2. numer. 35. in fine.

47 Iure dantis resolutio, resoluitur, & ius accipientis vide infra lit. R. num. 23.

48 Iure diuerso vna eadem que res censi non debet l. cum qui ades ff. de vsucap. cap. cognouimus 12. q. 2. cap. quia circa 22. de priuileg. cap. cum in tua 30. de decimis Surd. de alim. tit. 2. q. 15 num. 150. cum seq. & cons. 152. num. 39. Mexi. in tract. tassæ panis consl. 2. num. 63. Vgolin. de effic. & potest. Episcopi cap. 20. §. 10. num. 2. Tiraq. de retract. lig. §. 11. glos. 18. num. 23. & §. 8. glos. 5. num. 14. ante finem & de nobilit. cap. 28 n. in cū seqq. Cenal. commun. contra commun. tom. 4. q. 899. num. 36. Gonzal. ad reg. 8. Carcel. §. 6. proæm. nu. 64. & 69. cum seq. & glos. 43. num. 160. Ludovic. Rodolphin. vari. quæst. lib. 2. q. 42. num. 48. Narbona. de appell. a vicario ad episcopum p. 1. num. 81. Rotæ Romana. apud Farin. decisi. 669. num. 3. tom. 2. p. 1. Cardin. Tusch. tom. 3. lit. E. concl. 54. Anton. Monach. Lucen. decisi. 21. num. 23. & decisi. 67. num. 9. Respectu tamen diuersorum diuerso iure censi debet idem Monach. Florent. decisi. 28. num. 12. Fontanel. Reg. 1121. 14.

49 Iure suo, qui vtitur, nemini facit iniuriam l. iniuriarum §. 1. ff. de iniur. l. 3. §. is tamen ff. de libero homine exhib. l. qui iniuriarum §. is qui

208 Principia, & loca comm.

qui ff. de iure iur. l. iure iurando ff. eo tit. de iniur. l. fluminum §. ult. ff. de damn. infect. l. Proculus ff. eod. tit. l. si donaturus §. si quis indebitam ff. de condict. ob causam l. si in meo ff. de aqua plu. ar. cap. cum ecclesia 31. vers. quia de elect. Menoch. de præsumpt. lib. 6. q. 29. Malcard. de probat. concl. 1051. n. 31. Surd. conf. 374. num. 17. Mari. Ant. vari. lib. 3. resol. 12. nu. 2. ubi citat Farin. q. 105. num. 130. Nau. lib. 3. tit. de præbendis conf. 32 num. 4. Flamin. de resignat. to. 2. lib. 13 q. 1 num. 164. Ioan. Francisc. Leo in Thesaur. fori eccl. p. 2. cap. 3. num. 75. Thomas de Thoma. settis reg. 251. Iniuriam nemini facere videtur, qui sue consulit indemnitati l. filio pater ff. de lega. 1. d. l. si in meo ff. de aqua pluui. arcen. Et in dubio præsumitur quis ius suum tueri, non iniuriam committere d. l. fluminum in fi. & l. Proculus ff. de damn. infect.

50 Iure suo nullus priuandus est, absque culpa sua l. crimen ff. de pænis l. sancimus C. eod. tit. cap. 2. ad finem de his quæ fiunt à maiori parte capituli, ca. 2. in princip. de constit. cap. non debet 22. de reg. iuris lib. sexto.

81 Iure eius uti debet, qui in ius succedit alterius l. si aqueductus ff. de contrah. empt. cap. is qui in ius 46. de reg. iur. lib. sexto Rebus. tract. nominat. q. 8. nu. 12 cum seqq. Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 15. §. 1. nu. 79. Aloys. Ricci in collect. decis. p. 5. collect. 1784. Ioan. Petr. Monet. tract. de decimis cap. 8. q. 4. num. 50.

52 Iur.

¶
Ius Canonium Civit. prefert in
rebus spiritualibus vel consequentialibus hominum
concurrentibus. Unusq. lib. 3. hac. l. quest. 24.
¶ Unus hanc autem in iure possidet
prefert. Chiam. Statuto vel iure mu-
nicipali cane. p. l. cap. 15 de poveris.
n. 22.

54. Intellige de iure coherente vel
vel causa socii in iure persona
coherente, nisi successor habeat ab
anteore titulum liberationis canon. Val.
p. 2 cap. 3. n. 100 et 101.

94. Pignita cuem Carne. Vae. p. l. 9. 4
de testam. ar. 29.

52 Iure quod expresse sancitum non reperitur, non est superstitiosis inuentionibus præsumendum l. si verò, §. de viro ff. solut. matrim. cap. consuliſti 2. q. 5. Sur d. de alim. tit. 1. q. 44 num. 2. & decis. 87 & decis. 255 nu. 2. & cons. 158. num. 13. & cons. 308. nu. 3.

53 Iure communi quod competit, frustra precibus impetratur vide supra lit. E. num. 58. Deceptus non videtur, qui iure communi vsus est l. inter eos §. cum inter ff. de fideius.

54 Iuri suo quilibet renunciare potest l. si quis in conscribendo C. de Episcop. & Cleric. l. pen. C. de pact. cap. si de terra de priuileg. cap. tuis vers. Nisi de testib. Thomas de Thomasettis reg. 58. Tiraq. de iure primog. q. 24. num. 4 cum seqq. Cardin. Tusch. tom. 6. lit. R. concl. 170. cum seqq. D. Barb. in l. alia §. eleganter nu. 12. cum seqq. ff. solut. matrim. Vitalis de Cambanis tract. clausularum pag. 203. num. 5 Hieronym. Fernandez de Otero in interpretat. cap. 1. de ordine cognit. nu. 27. Morl. in emporio iuris tit. 10. de locato q. 2. nu. 12. P. Azor. instit. moral p. 1. lib. 5. cap. 22. q. 10. P. Suar. de legib. lib. 8. cap. 33. Io. Francisc. Leo in thesauro fori Eccles. p. 1. cap. 7. nu. 49. Iuri vero publico, cuius vterq; finis primus tam secundum ordinem intencionis, quam secundum ordinem executionis est publica vtilitas, non potest renūtiari, vt post Nau. to. 2. de finib. hum. act. nu. 29. resoluit Armendariz in proœm. addit. ad recop. legum Nauarræ num. 23. Non videtur tan en

210 Principia, & loca comm.

quis renuntiare iuri, quod ignorauit l. mater
decedens ff. de inoffic. testam. l. eam quæ in princip. ff.
eod. l. fin. c. de furtis. Et iuri non dicitur renuntia-
tum nisi expresse Mari. Anton. var. lib. 1. resol. 100
num. 9. ar. 8. §. 1. not. d. 2. ar. 2. §. 2. ar. 3. §. 3. ar. 4. §. 4.

55 Iuri suo cedere nemo tenetur cap. quam peri-
culosum 7. q. 1. Ius suum remittenti amplius non
datur regressus. vt notatum est suprâ lit. A.
num. 26.

56 Iuris beneficium nemini est denegandum
c. frequens §. solet de restitut. spoliationum glof. & dicit.
in l. 1. c. si aduer. vendi. facit tex. in l. ex asse ff. ad Tre-
bellia.

57 Iuris executio nec metum, nec iniuriam in-
fert vide suprâ lit. E. n. 23. Tueri ius suum quis
debet, non iniuriam committere l. 1. §. 1. ff. quod
vi aut clam.

58 Ius metimur ex persona actoris, non ex
persona rei Surd. de alim. tit. 6. q. 4. n. 9. & cõs. 150
nu. 89. Card. Tusch. to. 1. lit. A. concl. 117. nu. 13. vbi
nu. 14. asserit procedere etiam respectu quali-
tatis, quæ fundat intentionem agentis, quia si
non est probata reus absoluitur.

59 Ius ex facto oritur vide suprâ lit. F. num. 13.
Ius singulare non trahitur in consequentiam
l. quod verò ff. de legib.

60 Ius quantum est fortius, quam ius quæren-
dam l. si ita scriptum §. 1. l. si ita scripsisset ff. de le-
gat. 2. l. tutor. à Sole in locis commun. verbo ius n. 21.
Vnde

In summa summa injuria; ex p. h. i. c. i. n.
Minsing. in 2. ac. i. n. 27. i. n. p. l. e. a. c. t.
in 8. v. i. n. i. n. g. i. b. l. i. v. o. r. i.

Ius ad ea potius debet attaxi quod
et frequenter et facile quod quod per se
obveniat. = Ex his quod forte uno aliquo
casu accidere possit iura non constituitur.
Iura constitui oportere in his quod ut plerumque
accidit non quod ex inopinato. V. d. i. n. e. t. i. n. i. n. g. i. b. l. i. v. o. r. i.
et p. o. s. s. i. t. u. l. i. p. r. o. p. r. i. e. s. r. e. x. t. r. a. d. i. c. t. i. o. n. e. m. v. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. u. r. q. u. o. d. e. t. n. u. m. 3. h. e. o. d. i. t.

63. Facilius quod sciendum impedit. q. n. p. l. e. a. c. t. i. o. n. e. m. v. i. d. e. l. i. t. e. r. a. t. u. r. q. u. o. d. e. t. n. u. m. 3. h. e. o. d. i. t.

Vnde quando acquisitum est ius alicui, ab eo etiam sibi inuito auferri non potest *l. fin. ff. de pactis l. id quod nostrum ff. de reg. iur.* Thomas de Thomaſettis reg. 239. vbi asserit procedere quando acquisitum est in re, & ad rem, vel irreuocabiliter, secus autem si in re tantum, & reuocabiliter acquisitum sit.

- 61 Ius proprium difficilius amittitur, quā quærendum *Francisc. Molin. de ritu nupt. lib. 3. q. 67. n. 3.*
- 62 Ius quærendum facilius remittitur, quam quæsitum *l. fin. C. de acqu. pos. glos. & doct. in l. seruus ff. de pactis l. qui autem in princip. ff. quæ in fraudem creditorum. Surd. conf. 351. na. 38.*
- 63 Ius quærendū facilius impeditur, quā quod tollatur ius iam quæsitum *Alexand. conf. 196. incip. visis ru. 5. lib. 7. quem citat Card. Tusch. tom. 3. lit. F. concl. 12 nu. 7.* Ius speciale facilius tollitur, quam commune *l. eius §. 1. ff. de mili. testa.*
- 64 Iuste faciens non dicitur grauare vide *supra lit. G. nu. 16.* Damnum iuste illatum nemini imputatur *l. si ex plagis §. tabernarius ff. ad leg. Aquili.*
- 65 Iuste petita non sunt deneganda *Cesar Arg. de contradistore legitimo q. 2 num. 15.* Et iusta petenti facile assentiendum *l. 2. ff. de his qui sunt sui l. & Attilicinus ff. de seruit. rustico prædior.*
- 66 Iuste possidet, qui auctoritate iudicis possidet *l. iuste possidet 11. ff. de acquir. possess. las. in l. clam possidere §. qui ad nundinas num. 20 ff. eod. tit.*

212 Principia, & loca comm.

Et in l. si quis id quod m. 33. ff. de iurisd. omni. iudic. Tiraq. l. 9. conub. in princip.

67 Iuste fit, quod lege permittente fit, de quo notatur infra lit. L. nu. 3.

68 Iuste quod fit, poenam non meretur l. Gracchus C. ad leg. Iulianam de adulter. §. iniuria instit. ad leg. Aquil. Thomas de Thomaſettis reg. 260.

L

1 **L** Argius expendit, qui sperat sibi aliqua evenire l. sed & si 25 ff. de petit. hereditatis.

2 Lege quod non cauetur in practica non habetur Bald. in cap. nihil circa si. de elect. Londonit. Rodolphin vari. quasi. lib. 2. q. 42. nu. 39.

3 Lege permittente quod fit, recte fieri dicitur l. quis sit fugitivus §. apud Labeonem ibi quia id facit quod publice facere licere arbitratur ff. de adilit. ed. et. Auctoritate enim legis quod fit, dicitur iuste, & bene fieri cap. quid dicam 14. q. 4. Mare. Anton. Genuens. in pract. Eccles. q. 46. nu. 4. Puhard. ad rub. inst. de inoffic. testamento num. 9. Et ea quae sunt contra legem, pro infectis habentur l. non dubium C. de legibus Thomas de Thomaſettis regul. 107. Et supra notatum est lit. F. nu. 29. f.

4 Legem quaerere ubi est ratio naturalis, est infirmitas intellectus Philosoph. lib. 8. Physic. cap. 3. cu. ti

Leges debent intelligi rā titulos sub
quibus posite obocatur et L. Imperat
in fine et hinc ad huc. lex in fine
et ubi schwe.

Leges magis facient illi qui coacti
sunt omnes latentes et illi qui sunt
liberi et signati et in fine signati

citati per *Surd. de alim. tit. 1. q. 28. n. 9. & quest. 44. num. 12. & quest. 45. num. 58.* Quia naturalis ratio vim, & robur legis habet *l. cum ratio ff. de bonis damnatorum l. scire oportet §. sufficit ff. de excusat. tutor notat Cald. Pereira de empt. cap. 1. n. 7.* Et allegari potest pro lege *Surd. dist. quest. 28. num. 7.*

- 5 Legem superioris non potest tollere inferior vide *suprà lit. I. n. 21.*
- 6 Per legem potest fieri, quod fieri potest per pactum *l. ult. C. de fideiussor.* nam pacta æquiparantur legi ut dictum est *infra lit. P. n. 1 in fine.*
- 7 Leges nihil frustra faciunt *Cesar Argel de contradictore legitimo q. 2. num. 200 & q. 13. n. 48 & q. 18. n. 18. Ias. in l. ait. prator n. 1. de iure iur. Ar-mendariz in proemio addit. ad recopil. legum Navar. nu. 50.* Lex enim non debet habere unam syllabam superfluum, & vacuum *Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 22. nu. 5.* Omne enim superfluum est à iure reprobaturum ut per eundem *glos. 13 n. 72. & eadem glos. 22. nu. 4. iunctis quæ suprà notavi lit. A. nu. 229.*
- 8 Leges non solent quem duplici onere gravare vide *infra lit. O. n. 7.*
- 9 Legibus, non exemplis est iudicandum vide *suprà lit. E. nu. 27.*
- 10 Legis præcepto obtemperans consulte agit *l. in civilem C. de furis l. filia licet C. de collat.* Nam legis factum est, ut fat hominis negligentiam

214 Principia, & loca comm.

l. si puellam C. si mancip. sue. alie. Et sub clypeo legis nemo decipi dicitur *l. Paulus ff. de praeo. stipul.*

11 Legis auxilium frustra inuocat, qui committit in legem vide *suprà lit F. nu. 56.*

12 Legis quod sub generalitate continetur, dicitur esse in lege expressum *l. fin. ff. quod cum eo Farinac. in praxi crimina. par. 4. consil. 30. num. 216.*

13 Legis verba cui non conueniunt, non conuenit eius dispositio *l. 4. §. toties ubi Paul. ff. de damno infect. l. quod constitutum ff. de mili. test. l. Mania ff. de manum. testam. l. ita quidem in princip. & ibi Bart. ff. de administ. tutor. l. hos accusare. §. omnibus ff. de accusat. l. 1. §. loquitur ff. de aqua quod uid. & aeli. l. si ancillas omnes ff. de legat. 1. l. adigere §. quamuis ff. de iure patr. l. 2. C. commun. de legat. cap. indemnitatibus §. sed cum eas de elect. lib. sexto Hyppol. conf. 25. nu. 10. & conf. 40. num. 12. Tiraq. in l. si unquam verbo libertis num. 2. C. de reuocandis donat. Surd. decis. 122. nu. 13. & conf. 152. num. 38. & conf. 174. nu. 8. & conf. 179. nu. 38. Guter. pract. lib. 3. q. 17 nu. 227. & conf. 1. nu. 8. & conf. 21. n. 1. cum seqq. Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 5. num. 24. & glos. 45. §. 1. nu. 51. Aloys. Ricci. in praxi rerum fori Eccles. decis. 518. nu. 6 in 1 edit & resolut. 445. num. 6. in 2. edit. Vgolin. de offic. & potest. Episcopi cap. 57. §. 2. num. 6. vers. Tertio*

Episcopus Brunor. à Sole in locis commun. verbo

titio 14. Anton.

Monach.

Leges ad p[ro]p[ri]etate n[on] habundat vel
deponunt. Ad sola ad p[ro]p[ri]etate, vel p[ro]p[ri]etate.
Leg. Ut ex i[st]is Gotofredus Cod. de p[ro]p[ri]etate
m[er]ito. Auth. Ut cu[m] de app[ro]p[ri]etate. Cogn[osc]o.
in p[ro]p[ri]etate cap. 1. et novella 119 cap. 5
l[imit]ata s[unt] in aliquib[us] t[er]m[in]ib[us] de
quib[us] in leg. Unica 2. Ut Cod. de con-
tractib[us] iudicib[us]. Leg. 7. Cod. de legg.
Ut etia[m] l. Unica in fine Cod. de i[ur]i[dict]i[one] exor-
tione. l. 27 ff. de i[ur]i[dict]i[one] l. Ut Cod. de
p[ro]p[ri]etate. civil. care. p[er] 3. cap. 3. n[um] 36.
et 37.

14. f. Triangulo bract. cyanea laya
Cinn. f. Alexandry Heron. cinct
lupra lora c. d. l. qui n. r. t. i.

Monach. Lucen. decis. 13. num. 23. Escobar. de ratio-
cia. cap. 28. num. 17. Mari. Antonin. vari. lib. 3. re-
sol. 9. nu. 4. Rot. Roman. apud Farina. decis. 697. nu. 7.
tom. 2. p. 1.

14 Legis ratione cessante, cessat quoque eius
dispositio l. in omni vbi Bart. ff. de adoptio. l. quod
dictum ff. de pactis l. fin. ff. de ad Silanian d. si mari-
tus § scripsi ff. id leg. Iuliam de adulter. l. adigere §.
quamvis ff. de iur. patr. cap. cum cessante de appellat.
c. p. & si christus de iure iur. Euerardus in topic legal.
loco 85. late Tiruquadr. cessante causa p. 1. num. 11.
Surd. conf. 375. num. 24. Bert. & Zol. in repetit. l. si quis
maior C. de transact. nu. 263. Mari. Antonin. variar.
lib. 2. resol. 35. nu. 8. Pichard. ad princip. inst. de mi-
litari testam. nu. 4. & in princip. inst. de lege falcidia
num. 28. & ad princip. inst. de eo cui libertatis causa
bona addicuntur num. 41. vbi dicit quod cessante
vna ratione legis non cessat lex, & n. 42. quod
cessante ratione legis negative, & contrarie
cessat lex. Et legis ratione cessante in casu
particulari, non cessat eius dispositio l. prospex-
it ff. qui & a quibus d. l. adigere ff. de iure patron.

15 Legis casus vbi est, cessat omnis disputatio
glos. vlt. in l. ancilla C. de furtis Surd. conf. 38. num. 3.
Mago. Lucen. decis. 12. num. 18. quos cum alijs ci-
tat Mari. Antonin. vari. lib. 1. resol. 46. n. 1 & lib. 2.
resol. 51. num. 5. Flamin. de resignat. lib. 9. in princip.
nu. 2. Mendez à Castro in praxi Lusit. lib. 3. cap. 15.
num. 9. Ioseph de Sesse Aragon. decis. 153. num. 25.

216 Principia, & loca comm.

Et deficiente lege, vel canone sola ratio potest allegari l. scire oportet §. consequens vers. Sufficit ff. de excusat. tuto. cap. frustra dist. 8.

16 Legitimè factum, nullam poenam meretur l. nemo damnum ff. de iure iur. l. qui seruum ff. de verbor. oblig. l. Grachus C. ad legem Iuliam de adulter. l. sancimus C. de administr. tutor. cum alijs suprà adductis lit. l. nu. 68.

17 Legis mens magis est attendenda, quam verba l. scire leges ff. de legibus l. non aliter. ff. de legat. 3. l. nominis, & rei §. verbum ex legibus ff. de verborum signific. Surd. decis. 35. nu. 14. March. Anton. Genuens. in pract. Eccles. q. 144. n. 3. Lex enim, & legis mens idem sunt Surd. decis. 43. num. 9. A verbis tamen legis non est recedendum d. l. non aliter ff. de legat. 3. cap. vlt. & ibi glos. de verbor. signifi. Thomas de Thomaſettis in floribus legum reg. 5. vbi ait procedere nisi constaret voluntatem loquentis aliter voluisse.

18 Legum correctio est vitanda Surd. decis. 21. num. 19. Cardin. Tusch. tom. 2. littera C. concl. 1036. & seq. Pichard. ad princip. inst. de lege falcidia num. 34. Armendariz in proemio addit. ad recap. legum Nauarrae num. 51. Cephal. consil. 323. à num. 18. volum. 3. Ioan. Pet. Monet. de distribu. quotid. p. 2. q. 11. nu. 29. Et in dubio legum correctio non est facienda l. si quando C. de inofficioso testam. l. 1. C. de inoffic. doti. l. precipimus in fin. C. de appellat. cap. 1. de noui operis nunciat. cap. cum expe-

17. Pick up 2 eggs, & insert the string just & snug.
Dance around in 29 circa minutes.

Typhlocyba *blanca* native fly like size abt
the granatine L. omnivore so ad. king.
biting in a way g. m. right hand. left.
Dorsal back head. right or 7.

Ex mente legij id est sine dict. quid
 ¶ emanatibz obij ex senta legij pte
 Lag a. 30 ff de A. lal ituz. s. wa. g.
 leg. a. 8.

Legitimq apud Catalaunos qua? Finest.
de Inoff. test. pag. m. 138. n. 11. = 2. cetexa
qua in h. prolec. circa hujus tractat. sum
p. per tot.

h. per tot.
In Cat. nepotes debet in legitimas debita in,
bonis huius imputare quod per eorum avaritiam
huius datus est. videtur si ad h. nepotes perveniat. Secus
si per filios huius dissipatus aut alio coemptus: in inter-
ligu censetur. de h. disponunt. Can. Tit. p. l. c. 3. n. 64. *

Leptimorpha *actua* *indotum* *vide* *as* *genes*
 R. F. in *Herzog*. p. 302.

25. cum d. Cam. eod. scilicet num. 73. et. n. 74.
ubi asserit quod licet in generali remissione
de bonis patrum non pignat sequima veniat vero
si adit, argumenta ad hoc non debeat vim expressi. b.
Et n. 79. quod in adenti n. repet. in b. quod angelus sequimad.

20422. Conc. p. 3, Cap. 2 n. 430.

Lex cui nos teneat. Finest. p. 212. num. 2.
ubi quod obligamus pariter Consuetudine, cas
sit, facit civilis conventio. Videmus etiam
eum, sub. v. l. penal. p. 349. n. 4. ubi q.
inolligenda sint quod, et quibus casibus. num. 2.
regula temperam. et p. 350. n. 3. 4.
exasperanda quandoque et interpretanda.

Lex Commissoria. J. F. in Harmonia. intelli-
go, ut supra, pag. 348. h. verbo.

De Regula benigniori interpretatione videndum est
de l. in eund. tt. a pag. 348. ad l. 42. de
penis per tot. [intelligat, igitur in penalis].
ubi et id quod sequitur p. 350. n. 4. Facit et
igitur qui regula ista obtruncat Constitutiones
nempe, penales non esse extendenda, licet si pae
vel etiam maior ratio: quia regula qui proponit

expediat de elect. lib. sexto Menoch de adipisc. poss.
rem 4. num. 21. Franc. Becc. conf. 1. nu. 13. quos citat
Mari. Antonin. vari. lib. 1. resol. 18. num. 12.

- 19 Legum interpretatione molliendæ sunt
potius penę, quam nimis exasperandæ cap.
pena de penit. dist. 1. quia in pœnis benignior
fit interpretatio vide infra lit. P. num. 16. Mi-
tius agitur cum lege, quam cum homine glo. fi.
in cap. illa de elect. l. Celsus ff. de arbit. plene Bar in l.
amplius ff. rem ra. habe Borgh. de irregul. p. 6. num.
19 fol. 423. quem citat Mari. Antonin. vari. lib. 1.
resol. 19. num. 5. Cald. Pereira de emp. cap. 9. nu. 7.
- 20 Lex non ad verborum formulam, & ri-
tum, sed ad effectum solum attendere debet
Ferrer in const. Cathalon. glos. 4. nu. 66. Ratio enim
generalis legis restringitur ex mente legis
Surd. decis. 9. num. 13. Armendariz in procem. addit.
ad recopil. legum Nauarræ num. 131.
- 21 Lex non est imposita verbis, sed rebus l. 2.
in fine C. commu. de legat. l. fin. C. de vsur. cap. secun-
do requiris de appellat. Surd. de alim. tit. 9. q. 21.
num. 20. Stephan. Gratian. discept. forens. cap. 156.
num. 17. Ferrer in const. Cathalon. glos. 5. num. 160.
Scacci. de appel. q. 17. limit. 10. numer. 14. Cardin.
Tusch. tom. 5. lit. L. concl. 272. Armendariz in
procem. addit. ad recopil. legum Nauarræ numer.
104.
- 22 Lex quod negat, natura non audet l. 2. §. ult.
ff. de vsufr. earum rerum quæ vsu consumuntur.

218 Principia, & loca comm.

Et lex naturam semper imitatur l. adoptio.
16. ff. de adoptionib. § minore natu instit. eod. Pi-
chard. ad rub. instit. quibus modis testam. infir. nu. 1.

23 Lex quamvis dura seruari debet, & casus le-
gis attenditur l. prospexit ff. qui & a quibus Car-
din. Tusch. tom 5. lit. L. concl. 262. Scacci. de appellat.
q. 17. limit. 48. num. 11. Armendariz in proem. addit.
ad recopilat. legum. Nauarrae num. 152.

24 Lex potest plus, quam pactum l. dudum C.
de contrah. empti. Cardin. Tusch. tom. 6. lit. P.
concl. 8.

25 Lex non debet esse iniquitatis vinculum,
Casar. Argel. de contradictore legitimo q. 19. numer.
72. Non debet alijs legem imponere, qui ip-
sam negligit obseruari, cap. pro illorum de prae-
ben. & legem quam quis alijs prescripsit, ipse
eandem seruare tenetur, l. ante pen ff. de admi-
tuto.

26 Lex semper in potiori significatu est acci-
pienda ex reg. l. quaritur ff. de statu hominum l. non
aliter ff. de legat. 3. Surd. decis. 283. num. 5. & conf.
288. num. 27.

27 Lex disponere non dicitur illud, quod
praesupponit, l. ex facto in 1. ff. de hered. instit. Surd.
decis. 195. nu. 8. & notatum est infra lit. V. nu. 38.

28 Lex ubi non distinguit, nec nos distinguere
debemus, l. de pratio, ff. de public. in rem act. l.
non distinguemus, ff. de recept. arbitr. l. praeses, ff.
de offic. praesidi. l. 2. § conuenire, ff. de iudic. l.
quos

quos prohibet, ff. de postul. l. 1. §. generaliter. vbi
 glos. verbum in infinitum ff. de legat. præstand. l. quā-
 uis, ff. de in ius vocando l. si seruum, §. non dixit, ff.
 de acquir. hered. l. 1. §. quod autem, & ibi glos. verbo
 simpliciter ff. de aleator. l. vni. C. qui pro sua iurisdic-
 t. illam C. de Collat. cap. Romanorum 9. dist. cap. con-
 sultu 2. q. 5. capit. solita de maiorit. & obedient. cap.
 quia circa 22 de privileg. clemē. ult. de rescript. surd.
 consil. 51. num. 7. & cons. 182. num. 15. & cons.
 301. num. 50. & cons. 308. num. 3. & cons. 340.
 num. 2. & decis. 195. num. 4. Bertazol. in repetit. l. si
 quis maior C. de transact. num. 354. Ioseph. Aldre-
 te de religiosa disciplina tuenda lib. 2. cap. 28. num.
 11. Narbona de appellat. à vicario ad Episcopum
 p. 1. num. 27. Ias. in l. non dubium num. 38. C. de le-
 gibus, Thomas de Thomaſettis reg. 300. Flamin. de
 resignat. tom. 2. lib. 12. q. 5. num. 22. Gam. Lusit. de-
 cis. 105 num. 2. Escoba. de ratiocin. cap. 18 num. 42.
 Ioan. Maria Bellett. disquisit. clerical p. 1. §. 1. tit. de
 bonis clericorum num. 19. in fin. pag. 489. Cardin.
 Tusch tom. 2. lit. D. conclus. 508. Lusit. Fr. Anton. à
 Sousa in relect. de censur. bullæ cane cap. 2. disp. 8.
 num. 1. Ioan. Petr. Monet. tract. de distribut. quo-
 tid. p. 2. q. 2. num. 37. Cesar Argel. de contradictore
 legitimo q. 20. nu. 14. vbi nu. 24. declarat si nul-
 lo modo dicat nec virtualiter, nec realiter,
 secus si saltem virtualiter, Armendariz in procem.
 addit. ad recop. legum Navar. num. 27. vbi li-
 mitat cum alia lex distinguit, vel cum ratio

220 Principia, & loca comm.

ex illa, vel alijs legibus desumpta id facit. Et quod lex non dicit, non est ab homine præsumendum, l. dissentientis. C. de repudijs cap. illane sede vacante, Surd. cons. 219. num. 21. Et lex vna in distinctè loquens, per aliam distinguitur, & limitatur, l. sciendum ff. qui satisd. cog. l. quamuis, ff. de in ius voc. auth. offeratur C. de litis contest. l. filius fam. ff. de actio. & oblig. iunc. l. 1. ff. ad Maced. l. iuris gentium, & si paciscar. ff. de pact. iunc. l. transigere, & ibi glos. magna in fi. C. de transact. Ioan. Maria Bellet. disquisit. clerical. p. 1. tit. de bonis clericorum, §. 1. num. 20. pag. 489.

- 29 Lex generaliter loquens, generaliter est intelligenda, l. de pretio. ff. de public. in rem actio. l. in fraudem, §. ult. de testam. milit. l. 1. §. generaliter, ff. de leg. præstā. l. 1. §. quod autē ff. de aleator. l. fin. infin. vbi Angel. C. de dotis promissione cap. solitæ. & fin. de maior & obed. Surd. cons. 271. num. 28. Valasc. cons. 113. num. 21. Aloys. Ricci. in praxi rerum fori eccles. decis. 419. numer. 1. & decis. 605. num. 2. in 1. edit. & resol. 529. num. 2. in 2. edit. Thomas de Thomasetis reg. 172. Mari. Antonin. vari. lib. 3. resol. 18. num. 3. Bertazol. in repetit. l. si quis maior, C. de transact. num. 213. Ioan. Narbona de appellat. à vicario ad Episcopum p. 1. num. 27. Barthol. Perett. ad extranag. ambitiosa de rebus ecclesiæ num. 9. pag. 85. Restrigitur tamen ne quis ad lucrum indebitè admittatur, vel nequis damnum indebitè patiat, Armendariz in proem. addit. recopil. legum

Lex Ica constitutio procurator Osa
recepta Garcia de Bencio p. 2 cap. 1.

n 4 L et 45

Lex Ica constitutio procurator Osa
recepta Garcia de Bencio p. 2 cap. 1.

31 Lex Ica constitutio procurator Osa
recepta Garcia de Bencio p. 2 cap. 1.

lex superioris per inferiorem solimam potest
cap. ne dementi. ne Romani de electione

Lex etiam exorbitans et penalis
extendit. ad illum taxum ad quod
sibi extenderet. per hanc. cancer
p. 2. cap. 8 de iuram. n. 83

gum Navarra num. 76. Et non refertur ad casus specialiter notatos, l. sanctio legum. ff. de pæn. l. do. li. clausula ff. de verbor oblig.

- 30 Lex, vel dispositio generalis restringitur ex ratione particulari, l. cum pater, §. dulcissimis, de legat. 3 l. si de certa re, C. de transact. Flamin. de refig. tom. 2. lib. 9. q. 4. num. 19. Garc. Girond. de privilegiis, seu exemptionum explicat. num. 526. & num. 276. Et recipit restrictionem de habilitate, l. vi gradatim §. etsi ff. de muner. & bonor. cum alijs de quibus Bertazol. in repetit. l. si quis maior num. 216. C. de transact.

- 31 Lex si duplici nititur ratione, quamvis alia deficiat, sustinetur tamen decisio propter alteram, §. affinitatis institut. de nupt. Valasc. cons. 60. num. 6.

- 32 Lex si aliud voluisset, expresse iuxta regul. l. vni. §. si autem ad deficientis, C. de caduc. tol. l. si seruus, §. prator ait verj. non dixit ff. de acquir. hered. cap. ad audientiam 2. de decim cap. 2. de translat. pralati, cum traditis per Tiraq. in l. si vnquam verbo libertis num. 3. C. de reuocandis donat. Mench. cons. 1. num. 178. & cons. 140. num. 4. Surd. decis. 88. n. 4. & decis. 322. n. 22. & cons. 245. n. 45. vol. 2. Guter. pract. lib. 3. q. 22. numer. 7. Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 9. §. 1. numer. 33. & glos. 42. num. 11. Cardos. in praxi iudicum, & aduocat. verbo lex numer. 28. Cardin. Tusch. tom. 8. lit. v. conclus. 89. numer. 5. Mari. Antonin. vari. lib. 1. resol. 1.

222 Principia, & loca comm.

resol. 1. num. 10. Lex id noluisse presumitur, cum facile id exprimere potuisset, neque expressit, Menoch. conf. 30. numer. 8. Armendariz in proemio addit. ad recopil. legum Navarrae n. 150.

33 Libera quaelibet res praesumitur a servitute, l. fluminum. §. ult. l. Proculus, ff. de damn. infect. l. altius, & l. adibus, C. de servit. & aqua, & instit. de liberti. in princip. Menoch. de praesumpt. lib. 3. q. 89. n. 1. & q. 91. & lib. 6 q. 29. & conf. 2 nu. 43. & conf. 12. num. 17. & de arbitr. iudicium lib. 2 casu 156. & conf. 395. num. 2. cum seqq. Mascard. de probat. concl. 79. & concl. 209. & concl. 1214. num. 17. & concl. 1305. Bertaz. tract. clausular. instrum. claus. 21. glos. 1. nu. 1. Bonac. tom. 1. commun. opin. lib. 3. tit. 21. communia servitutum nu. 56. pag. 425. Alciat. de praesumpt. regul. 2. praesump. 3. Rebus. in tract. congruae portionis nu. 127 Valasc. consult. 82. nu. 6. & de iure. emphyt. q. 51. Surd. decis. 177. nu. 1. The-saur. decis. Pedam. 216. Mysing cent. 5. observat. 25. Castil. lib. 1. controu. cap. 7. nu. 10. Brunor. à sole in lo-cis commun. verbo res 4. Mari. Antonin. vari lib. 1. resol. 95. n. 8. Amplia etiam extante quasi pos-sessione servituti, Menoch. d. q. 89. nu. 6. & conf. 75 num. 4.

34 Liberalis nemo existit in necessitatibus, l. rem legatam, ff. de adimend. legat. cum similibus; de quibus per Tiraq. in l. si unquam verbo dona-tione largitus nu. 106. C. de revocandis donat. cum alijs infra citatis lit. N. num. 9.

35 Libe-

6. *Lexus Romanorum continentalis* in-
vasit. V. 2. Continen. p. p. 116?

37. C^t l. plane 33. Ver. non ems de bet H
de peritione. Revet. Fisher. in 8. est in
rotte offitio. Id. nu. 18. fol. 6. in yam. tit.
1. pro. 1. illa. 1. et tit. 2. pro. 2. circa me-
diu et pro 4. illa. 2. in fil. et tit. 13. pro
8. illa. 66. circa mediu. 7. pro tit. 1. in 1. 1. 1.
um 8. pro. de supra et 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
ta 3. cod. 8. galinoru 16. 8.

Completion quitted. Winning in 2
 1st. 1st prize 1st prize 1st prize

a Locatio. Finest in Hermog. ~~in~~ h. verb.

Locata, prostibulis domus publicae voluit
Justinianus Nov. 14. et ne in Rom. Imp.
senones haberentur. F. in d. h. p. 431.
n. 4. Verum ait ipse F. nix ullibi locorum
tam sancta sanctio observata: quo
vane deplorandum est.

*Magistratus quibodie plerumq[ue] perpetui sint
votat principu[m] placitu[m] duratu[m] totius pane
Europae moribus exoleverit. Cōstitutiones qua
illis comparatione reru[m] inhilabog. F. in. 14.
1070. c. c. Paul. Musin. do 1-33. et 34. de Reb. cat.*

35 Liberalitatem non dicitur exercere, qui de-
bitum soluit, l. proximè, ff. de ritu nupt. l. si seruo,
ff. de hered. insti. Surd. de olim. tit. 1 q. 108. num. 5.

36 Limitata causa limitatū producit effectum,
vide supra lit. C. num. 12.

37 Locupletari nemo debet cum alterius ia-
ctura l. nam hoc natura, ff. de condict. indeb. l. natura-
liter, §. fin. l. hac conditio 66. ff. cod. l. bona fides 50.
ff. de actio. emptio. l. iure natura 206. ff. de reg. iur. l.
ult. C. de usucap. pro. empt. cap. suam de pan. cap. lo-
cupletari 47. de reg. iur. libro sexto. Vitalis de Cam-
banis tract. clausularum pag. mibi. 15. num. 11. Ce-
sar Argel. de contradictore legitimo q. 20. num. 48.
Anton. Monach. Lucens. decis. 23. num. 23. Pichard.
ad §. sed. naturalia instit. de iure naturali num. 3. &
in disp. de nob. lit. communicat. num. 73. Thomas de
Thoma, etis. reg. 24. Maria. Antonin. vari. lib. 1. resol.
23. num. 3. & lib. 2. resol. 41. nu. 13. Vgolin. de offic.
& potest. Episcopi cap. 18. §. 2. num. 4. Aluch contra
Juvem Leg. Plana 38. Vanc. A benignig H.
de h. d. p. ch. M

1 **M**Agis, & minus non differunt specie, l.
ult. ff. de fundo insti. Et l. sed et si manente ff. de
preca. l. si is cui ff. quemodm. seruit. amit. Surd.
conf. 305. num. 66. & conf. 368. num. 13. cum alijs
infra citatis lit. P. nu. 24.

2 Maior ratio elidit minorem l. si debitori in fine
ff. de fideiussor. l. cui pacto ff. de servis exportandis.

3 Maiori

204 Principia, & loca comm.

3 Maiori summa in est minor l. 1. §. si stipulan-
 ti ff. de verbor. oblig. cap. 1 vbi latissimè canonista
 de arbitrar. in 6. Cardin. Tusch. tom. 7. lit. S. concl.
 885. Pichard. ad §. præterea. num. 8. instit. de inutil.
 stipul. Cardin. Seraphin. Rotæ Romanæ. decis. 267.
 num. 4. vbi asserit, quod fallit, quando summæ
 diuersitas constituit specierum diuersitatem.
 Verum huic regulæ oponi videtur tex. in l. si
 decem 54. in princip. ff. locati, vbi dispositio con-
 cepta super maiori summa non verificatur in
 minori. Cōmunis intellectus est secundū Bart.
 in d. §. si stipulanti, propterea ibi dispositio-
 nem conceptā super maiori summa, nō verificari in
 minori quia agitur de causa onerosa, in qua
 nō procedit principiū sed tantum in causa lu-
 cratiua, sequuntur Gom. de contractib. cap. 9. n. 4.
 Cost. lib. 1. select. cap. 2. num. 1. Conan. comment. lib.
 7. cap. 11. num. 4. Conuincitur tamen ex eod. tex.
 in d. l. si decem secundo casu. vbi probatur ma-
 iorem summam prolatam à conductore ve-
 rificari in minori per se. Vnde reiecto hoc in-
 tellectu considero dispositionem conceptam
 super maiori summa non verificari in minori
 nisi appareat verosimiliter disponentem in-
 tendisse quamcunque summam contentam
 sub maiori, cum verò primo casu d. l. si decem
 maior summa proferatur à petente, scilicet à
 domino rei locatæ, ideo non videtur consen-
 tire in minori summa, quia est ei præiudicia-
 le,

3. 05. In eo iis. ff. de regulis iurij l. si sine q. d. qui
interrogatus ff. de Interrogatorijs actio. pro d. R. t.
Uij. sed in quadruplo sup. de lib. bonor. vaptor. §. ut au-
tem §. per r. sup. de actio. §. triplici et §. ex ut in
hoc triplo sup. de edo. Pichor. in pro. tit. sup. de
li. bonor. rap. nu. 34. ubi scilicet. et 71. et in §. in
autem de Satisfat. nu. 35. nu. 36. §. si quis
agens 33. sup. de actio ut ibi Pichor. nu. 35. c. H.
Antony 11. §. si quis autem ff. de pecunia con-
stitut. Val. l. iij. c. Mac. §. l. i. c. 1. a.

Majestatis simplici crimine qui teneatur. Finest.
in Hesmog. pag. 889. num. 2. ---
v. perduellis qui, ut et qua pena afficiatur.
Et ad num. 6. p. 891. ubi dicit: Filiabus vero
ex bonis patris tametsi perduelli, portione qua
salvitas vocabulo appellabat conservantur
etiam in immuni illa constitutione qua extat in
l. quicquid §. Cod. hoc tit. Ariadii et Honorii sub
§. ad filias 3. notandum volo. me dictum locum
percurram in Cod. quem ad manus habeo non
legisse ex bonis patris, sed ex bonis matris, sive
testata sive intestata decesserit. confersio quod n.
11. p. 894.

le, attamen secundo casu maior summa pro-
fertur à promittente, scilicet conductore, &
ideo in minori consensisse videtur, nam vero-
similiter præsumitur conductorem, qui in ma-
iori summa consensit à fortiori consentire in
minori, si intelligeret locatorem minus velle
locare, quia per hoc fit melior conditio ipsius.
Sensus autem *tex. in d. §. si stipulanti*, ex quo de-
sumitur regula hæc (omissis varijs intellectu-
bus, de quibus *Menchaq. de creat. success. §. 10. nu-
mer. 142.*) potest verificari legendo illū con-
tinuativè ad *vers. Nisi stipulatori* suprà proximè
præcedentem, & ita loquitur casu quo diuersi-
tas promittentis maiorem, vel minorem sum-
mam incontinenti placuit interroganti, & ita
ex eo, quod fuit sequuta complacentia stipu-
latoris in diuersitate summæ promissæ, prop-
terquam valet stipulatio in minori summa.

- 4 Maius cui conceditur, & minus concedi vi-
detur, *l. filiusfam. §. fin. ff. de donat. l. Marcellus. ff. de
donat. causa mortis, l. non debet, ff. de regulis iuris,
cap. ex parte 27. de decim.* nam minus semper
inest in eo, quod plus est, *l. in eo, ff. de regulis iu-
ris, Farina. in praxi crim. p. 4. decis. 10. num. 6.* Re-
gula hæc non habet locum in dispensationi-
bus, vt per *Aloys. Ricci. in praxi rerum fori Eccles.
resolut. 227. num. 4. in 2. edit.* Et maius, cui licet,
non debet quod minus est non licere, vt nota-
tum est *infra lit. P. nu. 23.*

226 Principia, & loca comm.

5 Mala non sunt facienda, vt inde eueniant bona ex D. Paulo ad Rom. 13 refertur in cap. ex tuarum de sortileg. cap. super eo de vsur. Tiraq. de pœnis temper. causa 52. num. 8. Palat. in repetit. cap. notab. 6. num. 2. & 3.

6 Male agens odit lucem ex auctoritate Christi Domini Ioan. 3. & probant text. in l. 1. §. tria lumina, vbi glos. ff. de ventr. inspic. l. donator, vbi glos. verbo occultè, C. de donat. refertur in cap. consuluit 24. vbi glos. verbo qui malè de offic. deleg. cap. perniciosam 18 quæst. 2. cap. 1. vers. Porro vt Ecclesiastica beneficia, cap. cum ex iniuncto de hæreticis, Surd. consil. 132. num. 24. Vnde Horat. epistol. lib. 1. epist. 2.

Vt iugulent homines surgunt de nocte latrones

& tenebræ aptæ sunt ad fabricandum falsum, l. 1. §. tria, ff. de ventr. inspic. & quæ occultè, & clandestinæ fiunt suspitione non carent cap. 1.

§. cum enim, & ibi glos. verbo occulta, vt Eccles. benef. sine diminut. conf. d. cap. consuluit, §. ne verò, l. fi. ff. de ritu nupt. cum similibus de quibus Tiraq. de pœn. causa 11. nu. 11. & plenius de retract. tit. 2. in præfat. à n. 13. Menoch. de præsumpt. lib. 4. q. 12. n. 7. Mascard. de probat. concl. 815. nu. 33. Sicut à contrario ea, quæ in conspectu aliorum, & palam fiunt, sunt ab omni sinistra suspitione aliena, l. non existimo vers. Et multum refert ff. de adminis. trat. tut. l. cum ipse tutor, §. fuit quæsitum, & ibi Rip. ff. de

ff. de contrah. empt. Menoch. de arbitr. lib. 2. cent. 3. casu 244. nu. 1. & per totum.

- 7 Male parta, male dilabuntur, *Card. Tusch. to. 5. lit. M. concl. 25.*

Malitia crescente, crescere debet & poena
l. quicumq; *Cod. de servis fugitiuis.*

- 9 Ex malitia sua nemo debet commodum reportare l. in fundo *ff. de rei vend. l. itaq; fullo ff. de furtis cap. cognoscentes de constitut. cap. sedes, cap. plerunq; de rescript. cap. intelleximus de iudic. Cardos. in praxi iudicij, & advocat. verbo delictum n. 7. Intellege directè, & principaliter, nã indirectè, per accidēs, & in cōsequentia potest quis ex malitia sua cōmodū reportare argum. tex. in l. sed & milites 10. §. scribit ibi, tutelis excusabūtur, quia vrbe eis ingredi nō licet ff. de excusat. tutor. l. decreto 10. ff. de suspect. tutor. c. quia diuersitatē vers. si tamē, de cōcess. praben. notat Tiracq. de iure mariti glos. 8. n. 279.*

- 10 Malitijs non est via aperienda, *Casar Argel. de contradictore legitimo q. 13. nu. 90. Flamin. de confident q. 35. nu. 70.*

- 11 Malitijs est occurrendum *Flamin. de confident. q. 32. num. 61. Et malitijs non est indulgendum Escobar de rotiocin. cap. 15. nu. 3.*

- 12 Malorum mores infirmitas animi non excusat l. 1. c. si aduersus delictum.

- 13 Malorum consortia saepe bonos corrūpunt cap. saepe 28. q. 1. *Camill. Borrell. in addit. ad Bellugam in speculo principum rub. 11. §. viso, lit. C.*

228 Principia, & loca comm.

vers Item *hareticus*, *Tiraq.* l. 5. *connub* *glos.* 1. par. 5. num. 29.

14 Malum sub specie boni non est admittendum *Farina. in praxi crimin.* par. 4. *cons.* 30. nu. 62. Malum omne nascens facile opprimitur, inueteratum fit plerumque robustius ex *Cicero. ne veteri, nouo q.* testamento multis exemplis probat *Campanili in diuersorio iuris canon.* rub. 12. c. 8. num. 8.

15 Malum maius minori est consideratione praferendum *cap. omnes* 7. *quasi* 1. *cap. si quis* 7. *quasi* 3. Malum minus toleratur, vt grauius euitetur l. *absentem* ff. de *pen.* l. 1. §. *sanctius* ff. de *vent. in posse* mitt.

16 Malum minus eligendum de duobus malis *cap. duo dist.* 13. *cap. iuravit* *cap. non solum* 23 q. 3. l. *quoties* ff. de *regul. iur.* *Cardin. Tusch* tom. 5. *lit. M.* *concl.* 26. *Menoch. de praesumpt.* lib. 5. q. 2. num. 24. *Menchaq illustr.* *cap.* 48 n. 2 *Tiraq. de nobilit.* *cap.* 31. nu. 547. *Thomas de Thoma jettis* *reg.* 93. *P. Azer.* *instit. moral.* p. 1 lib. 2. *cap.* 18 q. 5. *Sayr. in clau. regia* lib. 1. *cap.* 13 nu. 30. *P. Sanch. de matrim.* lib. 7. *disp.* 11. nu. 15. Nam respectu maioris mali minus habet rationem boni ex citatis per *P. Henric.* *in sum.* lib. 12. *cap.* 6. §. 7. *lit. F.* Item accidentaliter, & secundum quid perplexus inter duo, quorum alterum necessario est factururus, vtrumq; arbitratur esse peccatum, iuste potest, & tenetur eligere, quod sibi videtur minus, vt maius euitet,

euitet, ita colligitur, ex tex in d. cap. duo mala, in idem est tex in cap. 2. ead. dist. 13. vers. Est tamen, & vers. Sed cum, & in cap. si aliquid 22. q. 3. obseruant Archid. Dom. Præposit Bellam. & Turrecrem. post glos. in d. cap. duo mala. D. Thom. 1. 2. q. 19. art. 6. ad tertium, ubi Medin. q. 1. Cordub. in suo question. lib. 3. q. 4 ad fin. Valent. 1. 2. q. 14 puncto 5. ad 2. Vasq. ad d. q. 19. disput. 60. cap. 2. num. 6. & ex omnium sententia resoluit P. Molin. de iustit. tom. 2. disp. 335 sub nu. 10. Fr. Emman. in sum. to. 2. cap. 51. num. 6. P. Suar. tom. 4. de pœnit. disp. 4. sect. 10. nu. 4. An autem sit licitum consulere alteri minus malum, vt maius euitet, vide Thomas de Thomasettis d. reg. 93. P. Azor. in iustit. moral. p. 2. lib. 12. cap. 16. quæst. 8. P. Lessi. de iustit. lib. 4. cap. 3. dub. 4. num. 34.

- 47 Malus semel, semper præsumitur esse malus, cap. semel malus 8. de regulis iuris lib. sexto, prosequuntur Duenb. reg. 303. Hyppol. cons. 44. num. 3. & 4. Menoch de præsumpt. lib. 5. q. 32. Mascard. de probat. concl. 1003. nu. 37. Fr. Emman. Roderic. to. 2. regular. q. 12. art. 3. Cot. in memorab. verbo malus semel pag. 559. Farinac. in praxi crimin. p. 1. q. 23. nu. 21. alios refert Cened. ad sextum collect. 29. nu. 2. Intellige vt habeat tantum locum in eodem, vel simili genere mali, secus est in diuerso, vt docent Greg. l. 1. verbo procurado tit. 18. p. 6. Vezin. tom. 2. commun. opin. lib. 9. tit. 2. nu. 215. Grammat. decis. 25. nu. 7. Hyppol. cons. 15. num. 9. & d. cons. 44.
 P 3 num. 18.

230 Principia, & loca comm.

num. 18. cum seq. Mascard. concl. 222 num. 20. & d. concl. 1003 nu. 38. Clar. lib. 5. §. fin. q. 21. num. 1. ad finem, Farinac. d. q. 23. num. 30. Aloys. Ricci. in decis. curiæ Archiep. Neapol. decis. 4. p. 2. Cardin. Tusch. tom. 5. lit. M. concl. 28. Thomas de Thomassetis regul. 278. Francisc. Galet. in margarita casuum conscient. verbo presumere.

18 Mandatum speciale detrahit generali, Steph. Gratian. discept. forens. cap. 95. nu. 9. Cardos. in praxi iudic. & advocat. verbo mandatum nu. 4. Mandare, vel ratum habere paria sunt cap. ratihabitionem, vbi Dñi de reg. iur. in 6. Fr. Anton. à Sousa in relect. de censur. bullæ cænæ cap. 3. disput. 22. num. 4. & cap. 12. disput. 64. nu. 11.

19 Media præsumuntur probatis extremis, l. si cut, §. non videtur, ff. quib. mod. pig. vel hypothe. Scacci. de appellat. quæst. 18. remed. 1. concl. 5. n. 56. Media tempora non nocent, Pichard. ad §. in extraneis 4. nu. 11. instit. de hered. qualit. Media via est eligenda, §. pen. instit. quib. ex cau. manumit non licet, §. cum ex aliena instit. de rerum diuis. Thomas de Thomassetis regul. 178. vbi declarat procedere, quando ius, vel sententia non potest magis adaptari ad vnâ partem, quam ad aliam.

20 Medium inhabile impedit extrema habilia posse coniungi, l. si. ff. de flumin. l. qui sella, §. fin. ff. de seruit. rusti. l. tria prædia, ff. de seruit. vrbanoꝝ prædiorum, Surd. cons. 8. nu. 17. & cons. 136. nu. 34.

Anton.

Mandata renuntiā. V. Finest. ad Heam. sub v. ap. 444.

18. De R. adhibito mandato comparat. fab.
in papi. tit. 12. pro. villa. g. l. 1. neque ob-
cura tunc &

Matrī et Hviā ante adgnatos legitimā
tutēlam defexi voluit Iuriniānus, dupe-
cendū nuptiis et Senatus Consuli Velleia-
ni auxilio renuntiāverunt. Nov. 118. cap. 5.
ulterius progressus ac Valentinianus Theodo-
sius et Theodorus in l. 2. cōd. q. mul. tut.
off. fun. poss. quā matrī deficientibus
testamentariis vel legitimis tutoribus
concessus iā exat tutēla filiorū petere et
administrare donec ad secūda nupt. transiet.
Finest. in Heam. p. 547. n. 6.

Materna origo privilegio aliquo quandoq;
censetur: quod variis exemplis illustratur.
Videsis quā in glos. marg. ad l. 1. ff. Ad
Municipale ibi: id nonnulla etia Pro-
vincia imitata sit apud q. etiā Venter,
i. e. mater nobilitare liberos, mostar-
die apud Campanos Gallis Le Venere
annoblior.

Medionum vilis (quā attinet
ad equum privilegia) non idē
obtineat et Iurinatorum, et
aut in eam discedat et p. tradit
Xam. de off. iur. p. 2. r. 2.
num. 62. fol. m. 185. ut. In p. r. d. d. d.

21. orat. l. ideo 3. ff. de compensationibus l. mirum
22. 204. ff. de hered. inst. l. supponit autem est 5.
Inst. de supponit tutor. l. 5. non imile l. 2. cod.
5. Item l. 1. Inst. Qui similit est de hij. quos ca
ad hij. cap. 5. recomend 4. l. 1. et quia longe
Inst. de guardiarij. Pichas. in q. in longe fide 30.
de acrio. nu. 28. fab. in sup. l. 1. et 3. pro.
1. Corp. melius tomen 5.

Anton. Monach. Floren. decis. 62. v. 18. Cardin. Tusch. tom. 3. lit. E. concl. 684.

21 Melius est intacta iura seruare, quam post vulneratam causam remedium querere, seu melius est occurrere in tempore, quam post illatum vulnus remedium querere, vel principijs obita, ser o medicina paratur, l. ult. in fine, C. in quib. cau. in integrum restitutio non est neces. l. 1. C. quando liceat vnicuiq. sine iudice se vendicare. Cardin. Mantica. de tacitis, & ambiguis conuent. lib. 21. tit. 8. nu. 30. in fine, Cardin. Tusch. tom. 6. lit. P. conclus. 648. Ioan. Maria Bellet disquisit. clerical. p. 1. tit. de disciplina clericali. §. 5. nu. 105. pag. 68.

22 Melius est pauca cautè agere, quam multis interesse periculosè, authen. de tabellion. circa medium collat. 4. Et melius est pauca verba idonea effundere, quam multis inutilibus homines prægaurari, l. tanta, §. contrariū, C. de vet. iur. enuel. quare scripsit ille sapiens

Pauca loqui prudens, audireque plurima debet,

Os vnum, binasque aures idcirco tenemus.

23 Melius est nocentem dimittere, quam innocentem punire, l. absentem, ff. de pœnis, Cardin. Tusch. pract. concl. tom. 1. lit. A. conclus. 41. num. 3. Exemplum enim graue est prætexitu nocentis innocentem periclitari, l. fin. in fi. C. de his qui latro. occulta.

24 Membrorum suorum nemo est dominus.

P 4

l. liber.

232 Principia, & loca comm.

1. liber. homo ff. ad leg. Aquiliam, cap. si non licet cum plurib. seqq 23 q. 5. Ioan. Maria Bellett. disquisit. clerical. tit de fauore clericorum canonis p. 1 §. 1. nu. 15. pag. 174 cum huiusmodi dominium sit soli Deo reſeruatum, iuxta illud ſacræ paginæ ſapient. 16. tu eſt Domine, qui vitæ, & mortis habes poteſtatem, & Deuter. cap. 32. Ego occidam, & ego viuere faciam & quintum Decalogi præceptum, non occides, intelligitur non ſolum de alio, ſed etiam de ſe ipſo iuxta text. in diſt. cap. ſi non licet 23. quæſt. 5. Vnde nemo poteſt tam in foro interno, quam externo vitam ſuam, aut propria membra impune diſſipare, & iactare ſine legitima cauſa, per ea quæ tradunt D. Thom. 2. 2. q. 64. art. 5. Cou. lib. 1. vari. cap. 2. à num. 8. & lib. 2. cap. 1. num. 11. col. vlt. Gom. vari. tom. 3. cap. 3. num. 13. Simanch de catholic. cap. 18. à num. 21. Tiraquell. de nobilit. cap. 31. à num. 559. Clar. in præct. lib. 5. §. ſin. quæſt. 68. num. 37. Menoch. de arbit. caſu 284. P. Molin. de inſtit. tom. 4. tract. 3. diſput. 1. P. Leſſi. de inſtit. lib. 2. c. 9. à n. 98. & n. 101. refert plures Cened. ad decretum collect. 29 nu. 4.

25 Mendacium in vno dicens, in omnibus præſumitur dixiſſe Anton. Monach. Lucen. deciſ. 38. n. 11. Stephan. Gratian. Marchiæ deciſ. 227. n. 8. & 9 Bartho. Peret. ad extrauag. ambitioſa, de rebus eccleſ. non alien. cap. 3. n. 51.

56 * Mens magis debet attendi, quam verba, Scacci. de appellat. quæſt. 4. num. 21. Armendariz in præm,

Menses Martii, Iunii, septembris et Oc-
tobris, qui sunt Libri Menses Or-
dinarii: item et menses Agostus-
hici dicti: commemorantur, in
Constitutionibus Ceb. tit. 19.
num. 3. a pag. m. 62.

Mensualii v. v. Argentarii p. p. 32.

Nota ~~est~~ in Pardinum Parrochialij
19 nouemb. 1613 coram Burato Ma.
12. ^{Indic} ~~Quintum~~ defuncte pat. pag. 123
cant. p. 1. cap. 1. m. 59. v. p. 3. c. 2. m. 35.

procem. addit. ad recopil legum Navarra num. 19.
quibus adde, quæ infra notantur lit V. num. 5.
Mens enim est potentior verbis, ex in l. Labeo
in fine ff. de suppl. lega l. nominis, & rei, §. verbum.
ff. de verb. signifi.

27 Mentiri plus est, quam lenocinium facere,
cap. postulasti de rescriptis. Mendacium enim est,
delictum, & turpitudine, Farin in praxi crimin.
p. 4 conf. 60 num. 130.

28 Meum quod est, amplius meum fieri non
potest, l. si rem meam, ff. de verbor. oblig. l. 4. §. 1. ff.
de acquirenda possess. §. si cui fundus vers. sed si rem
legatarij instit. de legat. §. sic itaque, instit. de action.
cap. inter dilectos de fide instru. Surd conf. 305. nu.
56. Joseph de Sesse Aragon decis. 46. nu. 23. & 24.
& decis. 87. num. 3. Cardin. Tusch. tom. 5. lit. M. concl.
226. Bertazol de clausulis instrum. clausula 19.
glos. 2. n. 9. Pichard. ad d. vers. sed si rem legatarij n. 2.

29 Minima non sunt in consideratione. l. scio, ff.
de in integr. restit. l. 4. in fine. ff. de adi. edic. Brunor. à
sole in locis commun. verbo minima, Aloys. Ricci. in
praxi rerum fori eccles. decis. 691. in 1. edit. & resol.
585. à num. 7. in 2. edit. Cardin. Tusch. tom. 5. lit. M.
concl. 239. Intellige quando agitur de iure spe-
ciali contra iuris communis regulas, puta per
viam restitutionis in integrum, & ita procedit
tex in d. l. scio & in l. si oleum, §. ult. ff. de dolo, & l. res
bona, ff. de contrah. empt. quia ubi agitur de iure
comuni, de minimis curatur, & procedit tex. in

234 Principia, & loca comm.

l. 1. §. illud, ff. de coniung. cum emancip. liber. l. quamvis, ff. ut in possess. legat. l. 1. §. cum dicitur ff. si cui plusq; per leg. Falcid. etiam si simus in penalibus, puta in furto, quod committitur in anserem, vel gallina, vel in vno ouo, l. naturalem, §. gallinarum, ff. de acquir. rer. domin. §. gallinarum, & utrobique glos. & Doct. instit. de rer. diuis. ita distinguit Bart. in d. l. scio num. 1. vers. nota quod de minimis, & in l. proprietarius col. 2. in princip. num. 2. vers. sed dic. aut agitur, ff. de damn. infect. quæ distinctio communiter ab omnibus recepta est, ut per citatos à Rendina in promptuar. recept. sentent. to. 1. tit. 100. num. 13.

30 Minus cui prohibetur, multo magis id, quod maius est interdicatur *cap. nulli 44. dist. nam minus semper inest in eo, quod plus est, l. in eo ff. de regulis iuris, Farin. in praxi crim. p. 4. decis. 10 num. 6.*

31 De modico non est curandum, *l. si oleum, §. fin. cum l. seq. ff. de dolo, l. in rebus, §. possunt, ff. com. modati, l. res, ff. de contrah. empt. l. scio; ff. de in integr. restit. Aloys. Ricci. in praxi rerum fori eccles. decis. 39. num. 3 in 1. edit. & resol. 36. in 2. edit. Bertazol. in repet. l. si quis maior, C. de transact. num. 422. Thomas de Thomassetis reg. 94. ubi asserit procedere, nisi modica essent essentialia, vel multa.*

32 Modica non nocet, *cap. si proponente 42. ubi glos. 1. de rescript. Tiraq. in l. si. vnquam verbo donatione largitus num. 107. C. de reuocandis donationat.*

Monstruosi liberos appellatione n. veniunt. Fin. Prol. 55.

~~Strongy~~ ~~curvicauda~~ velica. Dind. cur.
vika. ut velica. 1. Min. 32 ff. 482.
19. Danc. p. 9. opp. 2 n. 283.

Modiis valoris praedicti quare licet
cor. penes dict. Ric. Eccl. 424 n. 12. p. 100

Modum non curamus obsequium
ex effectu habemus Cant. ps. 769.
12. n. 560.

32. Feb. in validity of 24 = off. 11.
Secondary Circular, care. p. 3. 9. 2 n. 54.

Murci. v. v. Polkiones p. pag. 264.

денгит. 15. 11 белом 2. 11. 2

de num. 16. 11. 1900
de năvicularii murele p. 374. n. 11.

Muti repente vocales facti. I. F. p. 918. b. t. 2.

nat. & in tract. de iudicio in rebus exiguis vers. 29.

P. Azor. instit. moral. lib. 6. cap. 10. versic. tertio
queritur. Hinc modica mora non nocet, Tiraq.
vbi proximè num. 77. & de retract. lig. §. 8. num. 9.

- 33 *Mora vltima nocet*, l. illud 17. ff. de peric. &
commod. rei vend. l. si mora, & l. semel mora, ff. solu-
to matrimon. l. cum prator, §. si aliquando, ff. de noui
operis nunciat. l. si & per emptorem 53. ff. de actio.
empt. l. si seruum 91. §. sequitur ff. de verb. oblig. cap.
si iudex laicus 12. vbi glos. verbo clericali de sentent.
excom. lib. sexto, Francisc. Molin. de ritu nupt. lib. 3.
q. 29. num. 86. Cassan. in catal. glor. mund. par. 12.
confid. 100. num. 16. Medic. in tract. de nouation. 2. p.
verbo mora. Saport. tract. de mora cap. 1. num. 41.
Forcatul. eod. tract. 3 p. num. 13. quos refert Pi-
char. in disp. de mora. num. 212.

- 34 *Morem antiquorum*, qui non seruat, non
seruat honorem eorum, Bald. cons. 318. incipit
quidam nobilis lib. 2. refert, & sequitur Aymo.
Cranet cons. 238 num. 10.

- 35 *Moriens nunquam presumitur immemor*
salutis æternæ l. fin. C. ad l. Iuliam repetund. cap.
sancimus 1. q. 7. Menoch. cons. 350. num. 9 Escobar
de ratiocin. cap. 11. num. 30. Francisc. Molin. de ritu
nupt. lib. 1. comparat. 18. num. 66. Thomas de Tho-
masettis reg. 193. Con. vari. lib. 2. cap. 13. num. 8.
Flamin. de resignat. lib. 12. q. 1. à num. 7. Bertaz.
cons. 118. num. 13. Anton. Monach. Florent. decis. 2.
num. 27.

236 Principia, & loca comm.

- 36 Mors omnia soluit *auth de nup. §. deinceps col-
lat. 4. Casar Argel. de contradictore legitimo q. 7.
nu. 82. Cardin Tusch. tom. 5. lit. M. concl. 391. Sebas-
tian. Medic. in speciali tract. mors omnia soluit. Pi-
chard. ad §. recte quoq; 5. num. 8. instit. de mandato.
Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 15. à num. 3.*

N

- 1 **N**atura, & ars frustra nihil agunt *Aristot.
lib. 2. de cælo tex. 59 & lib. 3. de anima tex.
45. probatur in l. qui bis idem ff. de verbor.
oblig. l. hac stipulatio §. diuus ff. ut lega. no. cauea.
cum citatis per Brunor. à sole in locis commun.
verbo natura. Et natura non deficit in necessa-
rijs, neque abundat in superfluis Arist. d. lib. 3.
de anima cap. 5.*
- 2 Natura rei potius attendi debet, quam sim-
plex nominatio *argum. tex. in l. si vno ff. locati
cap. ea que. de simon. Gonzal. ad reg. 8. Cancel. glos. 5.
num. 18.*
- 3 Naturalis coniectura prævalere debet ac-
cidentalibus *Francisc. Molin. de ritu nupt. lib. 3. q. 85.
num. 55.*
- 4 Naturaliter quod non potest fieri, non po-
test fieri secundum legem positivam, & eius
ordinationem *l. qui ad certum ff. locati. l. lex Corne-
lia in fine ff. de vulgari, & pupil. substit. l. Gallus §. si
eius, ff. de liber. & posth. Vnde paria sunt aliquid
esse*

esse impossibile naturaliter, vel de iure l. 1. vbi
glos. & l. filius ff. de condit. institut.

5 Necessaria omnia ad vnum conceduntur il-
li, cui conceditur illud vnum l. 2. ff. de iuri dict.
omn. iudic. l. ad rem mobile §. qui procuratorem ff. de
procurator. l. 1. §. 1. ff. si vsusfr. pet. l. 3. §. qui habet
ff. de seruit. rustic. præd. l. 3. ff. pro socio l. 1. §. fin. ff. de
officio eius cui manda est iuri d. §. minorem instit. de
adopti cap. præterea de offic. deleg. cum his quæ ad
hoc principium exornandum tradunt Eue-
rard. in topic. legal. in loco à concessione antecedentis,
& in loco à concessione consequentis, Nau. in princip.
de penit. dist. 5. num. 24. & lib. 4. de sponsal. cons. 14.
num. 2. Surd. cons. 347. n. 20. Rendina in promptuar.
recept. sentent. tit. 100. num. 3. tom. 1. Gam. Lusit. de-
cis. 206. nu. 9. Thomas de Thomassetis reg. 29. Vbi
allerit procedere in materia fauorabili, vel in-
diferenti, vel in coniunctis, & vbi militat ea-
dem ratio. Vel intellige quando illud concef-
sum non potest stare sine illis ex Francisc. Ga-
let. in margarita casuum conscient verbo concedere.

6 Necessitas legi non subiacet l. tutor qui reper-
torium ff. de administr. tutor. l. vt gradatim §. 1.
ff. de muner. & honor. l. non solum §. fin. ff. de excusat.
tutor l. aliquando ff. de offic. procons. l. si quis filio ff. de
iniust. testam. l. 1. C. de oper. libert. l. pro. tyronibus C.
de privileg. domus Augustalis lib. 11. cap. licet de fe-
rys cap. quanto in fin. de consuetud. c. exijt col. 4. in fi.
de verbor. signific. lib. sexto Thomas de Thomassetis
reg. 189.